



แผนบริหารจัดการสวนป่าวังวิเศษ

ประจำปี 2561

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ประวัติสวนป่าวังวิเศษ

วิสัยทัศน์

“ เป็นผู้นำการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไม้สู่สากล ”

พันธกิจ

1. พัฒนาที่ดินสวนป่าให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าเศรษฐกิจตามศักยภาพสวนป่า
2. ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ พัฒนาระบบ และสร้างกลไกการตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม
3. ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมไม้ และส่งเสริมชุมชนท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมไม้
4. วิจัยพัฒนาการปลูกและใช้ประโยชน์จากไม้เศรษฐกิจ
5. ปรับโครงสร้างทางการเงินทั้งระบบ พัฒนาสินทรัพย์เพื่อสนับสนุนภารกิจขององค์กร
6. พัฒนาชุมชนท้องถิ่นโดยให้สวนป่าเป็นฐาน
7. สงวน อนุรักษ์ บริบาลช้างไทย และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. พัฒนาธุรกิจบริการอย่างครบวงจร พัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

ด้านเศรษฐกิจ

1. พัฒนาและบริหารสวนป่าไม้เศรษฐกิจให้มีผลผลิตที่พอเพียง และมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
2. ดูแลและบำรุงรักษาพื้นที่สวนป่าตามหลักวิชาการ และปรับปรุงกระบวนการบริหารงานตามงบประมาณที่ได้รับ ลดต้นทุนการผลิต เพื่อสร้างมูลค่าทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
3. พัฒนาบุคลากรสวนป่าให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ

ด้านสังคม

1. การส่งเสริมการสร้างงานแก่สมาชิกหมู่บ้านป่าไม้และราษฎรในบริเวณพื้นที่สวนป่า
2. การสนับสนุนนโยบายของรัฐในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการจัดการสวนป่าให้มีคุณภาพรักษาปกป้องสิ่งแวดล้อม มีคุณค่าทางเศรษฐกิจและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต
3. ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการบริการและอำนวยความสะดวกให้กับชุมชน เช่น ทุนการศึกษา อุปกรณ์กีฬา โครงการรถโรงเรียน และอื่นๆ
4. จัดทำหรือส่งเสริมการทำเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ เพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาพรรณไม้ สำหรับราษฎร เยาวชน และบุคคลทั่วไป

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. บริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า และพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงในพื้นที่สวนป่า (High Conservation Value Area; HCVA) ให้คงอยู่
2. ส่งเสริมให้ประชาชนรอบสวนป่ารู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และปลูกสร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชน
3. ลด/ละ/เลิก การใช้สารเคมีที่เป็นพิษกับสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในสวนป่า ป้องกัน และอนุรักษ์พันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์และถูกคุกคาม

สถานภาพสวนป่า

สวนป่าวังวิเศษ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2518 มีพื้นที่รับมอบ 4,295 ไร่ ภายในป่าสงวนแห่งชาติ ป่าไผ่-ป่าแก้งและป่าคลองคลองชี - ทอนแจ้ อ.วังวิเศษ จ.ตรัง เป็นสวนป่าโครงการที่ 3 โดยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ รับผิดชอบดูแลตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ ชนิดไม้ ได้แก่ ยางนา, ยูคาลิปตัส, สะเดาเทียม, เป็นต้น มีขอบเขตพื้นที่ ดังนี้

ที่ตั้ง พิกัดสำนักงาน N_0547623_E_0855467

ทิศเหนือ จรดหมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ

ทิศใต้ จรดหมู่ที่ 2 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ

ทิศตะวันออก จรดหมู่ที่ 4 ตำบลบางกุ้ง อำเภอยะยวด

ทิศตะวันตก จรดหมู่ที่ 4,12,13 ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ

สวนป่าวังวิเศษ ได้เริ่มปรับปรุงพัฒนาพื้นที่เพื่อปลูกสร้างสวนป่าไม้ยางพาราทดแทนในพื้นที่ที่มีอัตราอดตายต่ำ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เพื่อสร้างงานกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม โดยมุ่งหวังให้เกิดความยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันสวนป่าวังวิเศษ ได้ดำเนินการปรับปรุงการสำรวจจริงวัดพื้นที่สวนป่าด้วยเครื่องหาพิกัดจากดาวเทียม พบว่าพื้นที่ในความรับผิดชอบรวมทั้งสิ้น 5,620.016 ไร่ แบ่งพื้นที่ตามการบริหารงาน ดังนี้

ตารางจำแนกการใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่าวังวิเศษ

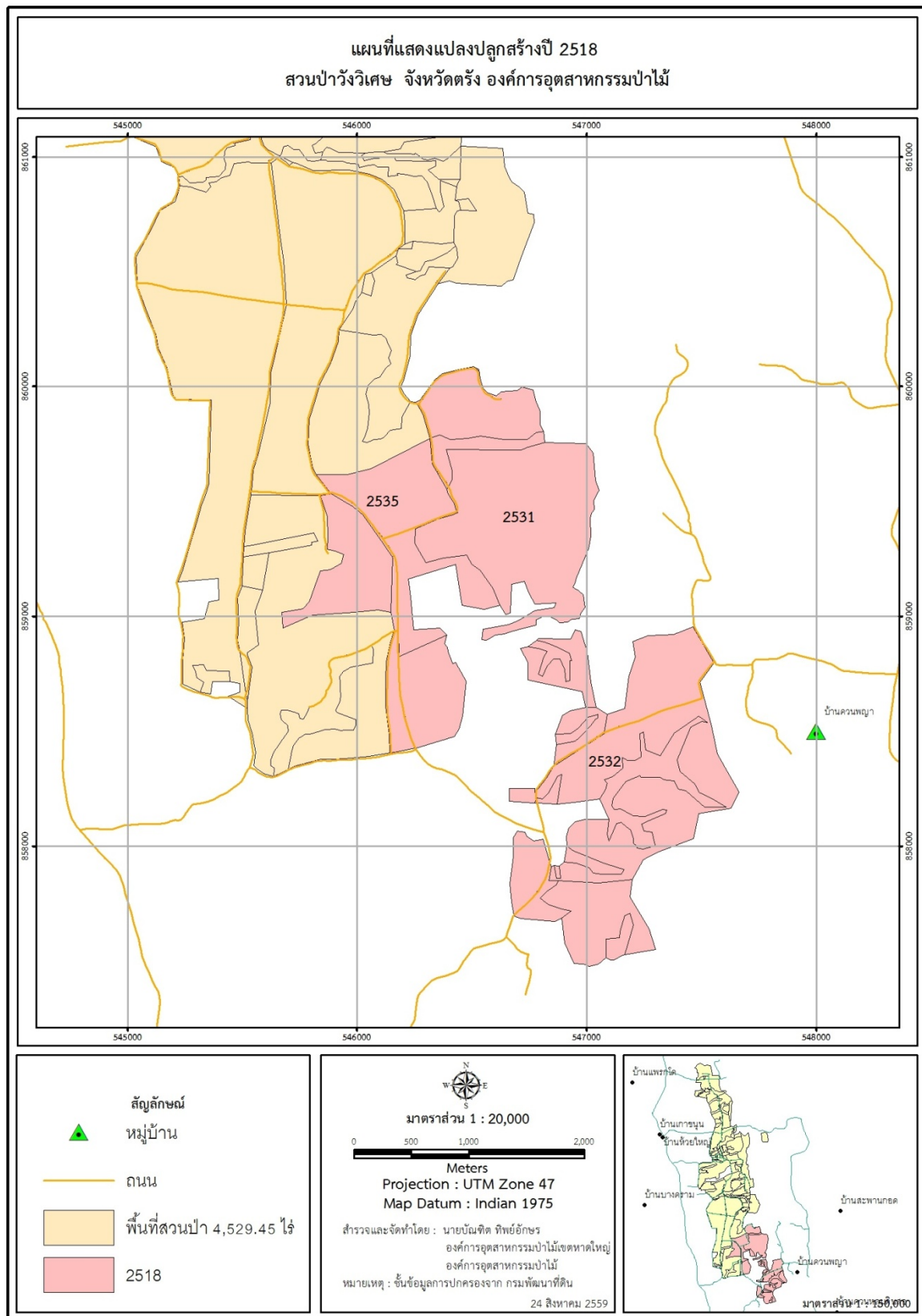
ลำดับที่	แปลงปี (รับมอบ)	แปลงปี (รื้อปรับปรุง)	เนื้อที่รับมอบ (ไร่)	เนื้อที่ GPS (ไร่)	พื้นที่เศรษฐกิจ (ไร่)	พื้นที่อนุรักษ์ (ไร่)	พื้นที่อื่นๆ (ไร่)	หมายเหตุ
1	2518		1,151.00			242.466		
2		2531/18		357.382	275.468			
3		2532/18		472.239	373.560			
4		2535/18		140.833	135.224			
5		2518		260.395	260.395			ยูคา, กระถินณรงค์, ยาง นา
6	2519		1,231			372.272	18.763	
7		2530/19		73.148	41.249			
8		2531/19		19.280	13.103			
9		2532/19		92.640	79.626			
10		2533/19		506.304	442.177			
11		2535/19		294.036	289.477			
12	2520		1,218			67.452	117.906	
13		2530/20		121.058	86.544			
14		2531/20		292.366	242.884			
15		2534/20		145.182	124.909			

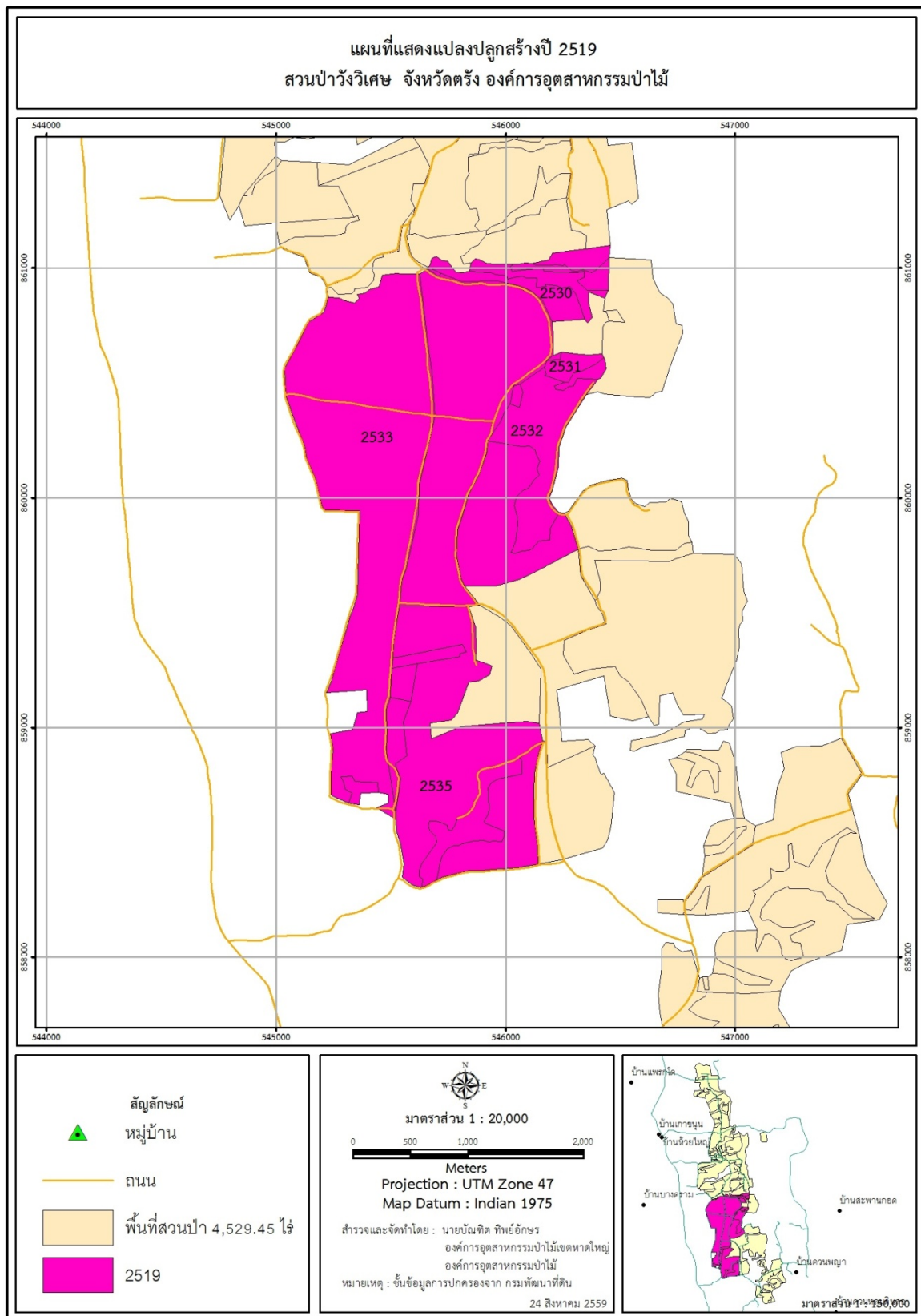
ตารางจำแนกการใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่าวังวิเศษ (ต่อ)

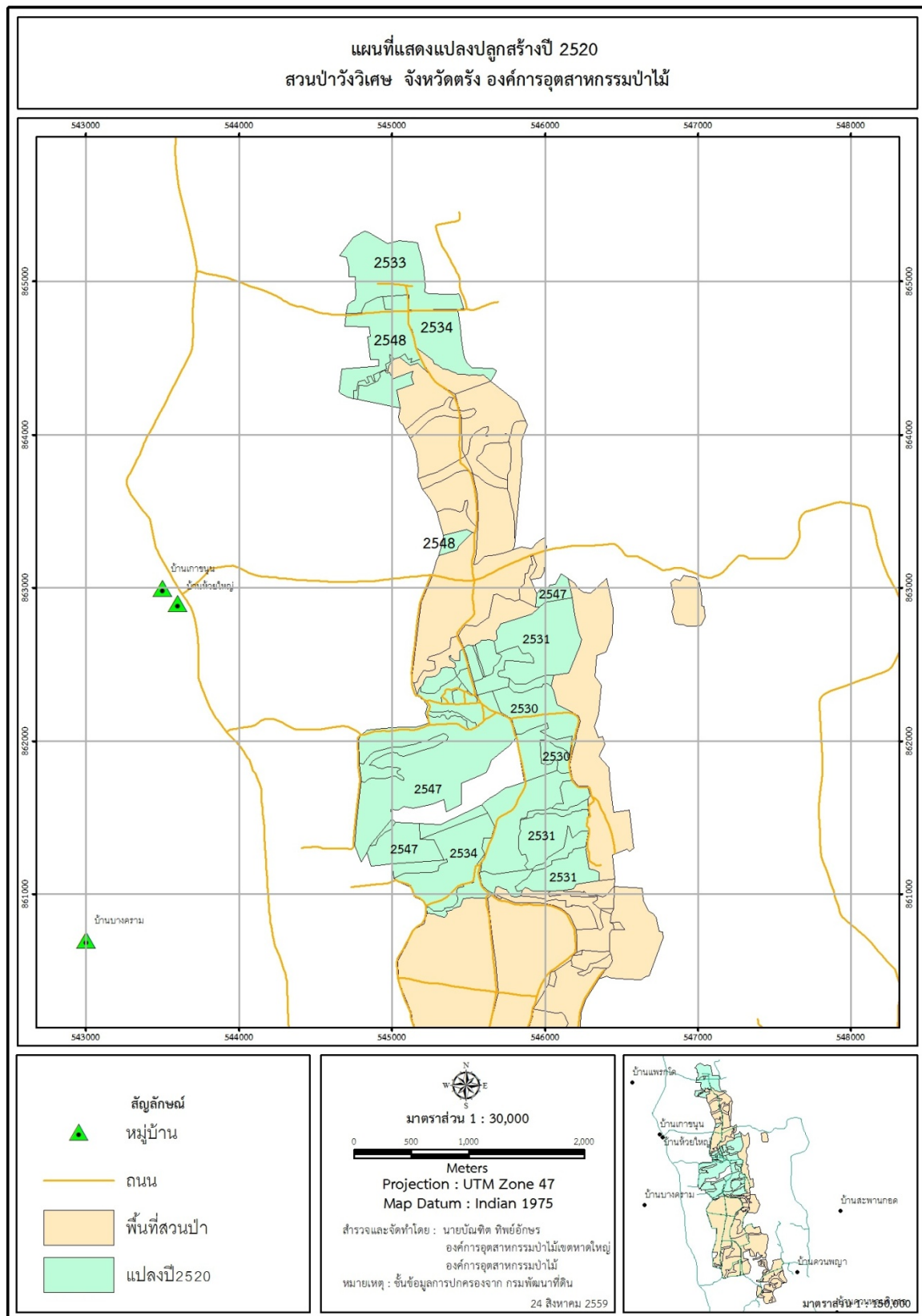
ลำดับที่	แปลงปี (รับมอบ)	แปลงปี (รื้อปรับปรุง)	เนื้อที่รับมอบ (ไร่)	เนื้อที่ GPS (ไร่)	พื้นที่เศรษฐกิจ (ไร่)	พื้นที่อนุรักษ์ (ไร่)	พื้นที่อื่นๆ (ไร่)	หมายเหตุ
16		2547/20		442.114	393.988			
17		2533		141.462	116.419			
18		2534		84.528	68.831			
19		2547		16.539	16.539			
20		2548		8.561	8.206			
21		2548		139.024	127.973			
22	2526		695			128.445		
23		2529		171.772	118.822			
24		2530		198.683	161.317			
25		2532/26		35.817	35.817			
26		2548/26		254.570	247.914			
27		2551		100.295	84.577			
28		2557		25.452	25.199			
29		2558		247.466	236.276			
รวมทั้งสิ้น			5,363.00	4,641.146	4,006.494	810.635	136.669	

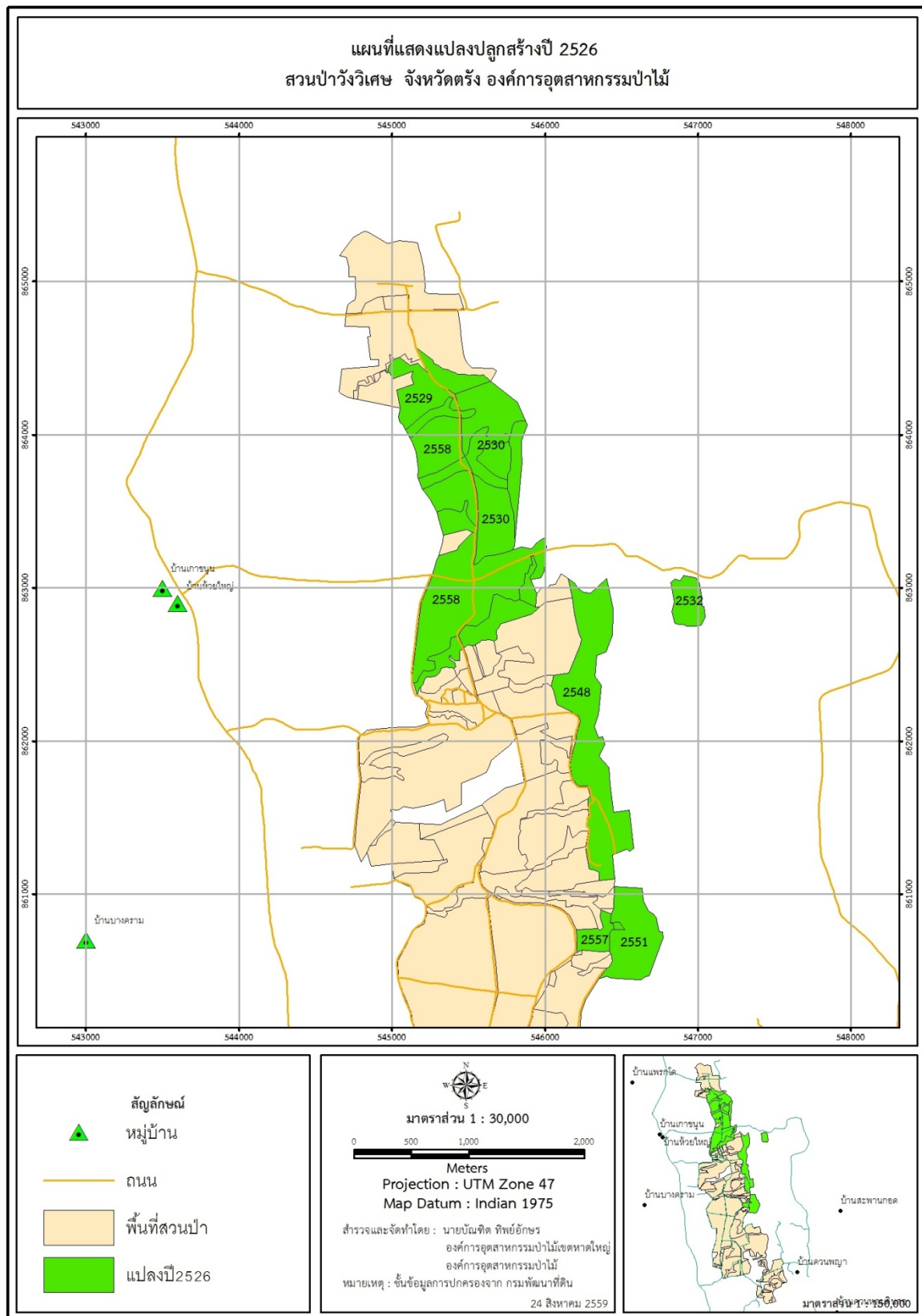
	หมู่บ้าน		พื้นที่ทางหลวง		พื้นที่อนุรักษ์
	ถนน		พื้นที่บ้านพักคนงาน		พื้นที่อ่างเก็บน้ำ
พื้นที่แปลงจป					
	พื้นที่ HCV		พื้นที่ปลูกข้าว		พื้นที่แปลงศึกษา
	พื้นที่คูน้ำ		พื้นที่ชลประทาน		พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม
			พื้นที่สวนทุเรียน		

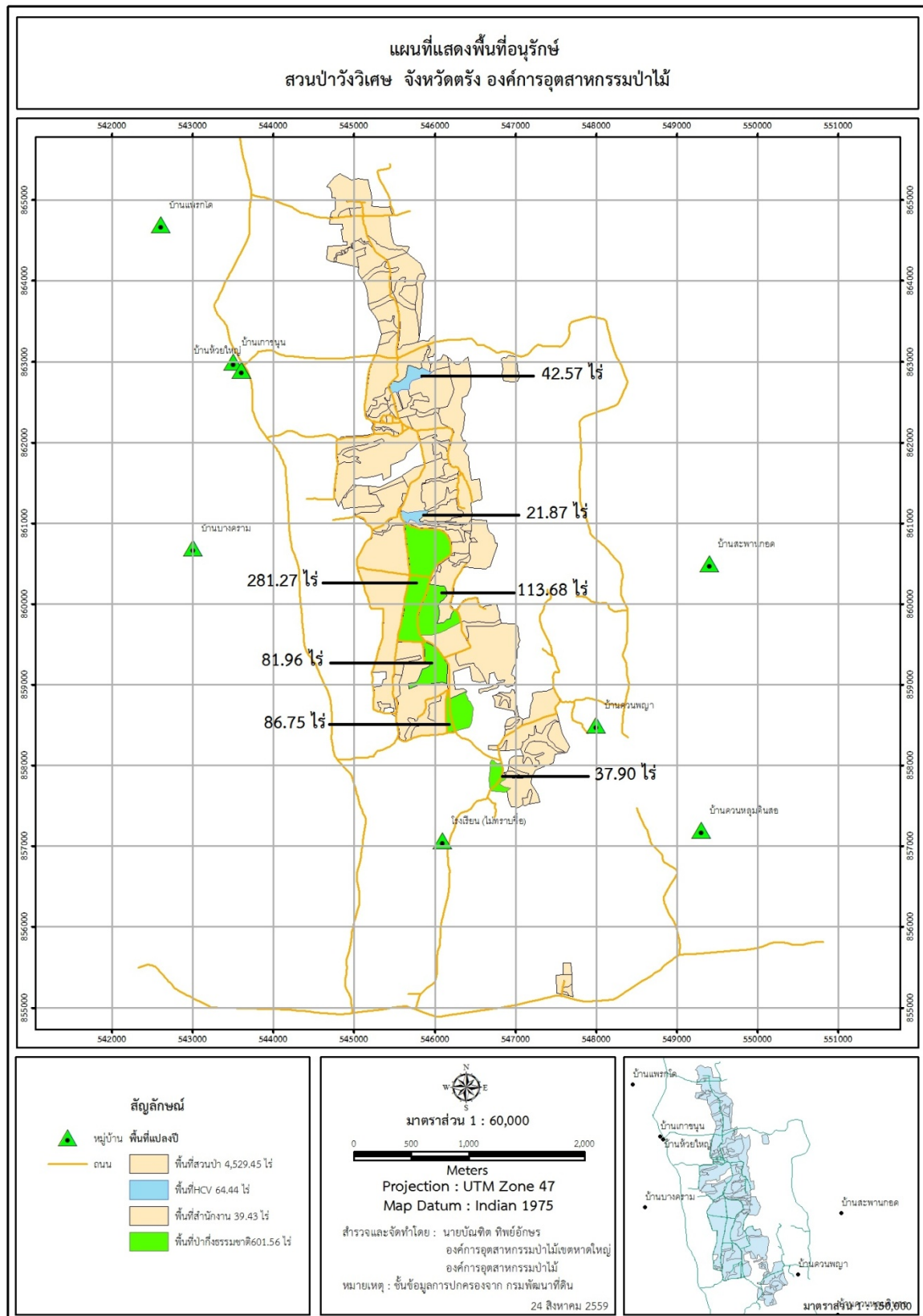
สำรวจและจัดทำโดย: นายบัณฑิต พิทยอักษร
 องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่
 องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
 หมายเหตุ: ชิ้นข้อมูลการปกครองจาก กรมพัฒนาที่ดิน
 24 สิงหาคม 2559











สรุปผลการดำเนินการย้อนหลัง 5 ปี

ด้านการผลิตยางพารา

รายการ	2556	2557	2558	2559	2560
ผลผลิต(กก.)	341,141.9	194,027.46	283,308.94	248,487.56	364,745.47
ยอดรายได้(บาท)	24,501,027.46	10,579,516.88	12,983,795.67	15,512,022.25	31,909,551.77

ด้านการทำไม้

รายการ	2556	2557	2558	2559	2560
เนื้อที่	24.29	259.05	-	549.25	544.49
ปริมาตรไม้	765.94	8,624.78	-	12,799.24	29,090.64
เป็นเงิน(บาท)	289,345	4,630,000	-	4,386,940.06	5,449,821.09

สรุปผลประกอบการ

รายการ	2560	2559	2558	2557	2556
รายได้	31,909,551.77	15,512,022.25	12,983,795.67	15,739,856.06	24,501,027.46
รายจ่าย	18,215,375.70	11,686,486.53	11,305,351.33	8,928,834.67	12,428,087.57
กำไร	13,694,176.07	3,825,535.72	1,678,444.34	6,811,021.39	12,072,939.89

ด้านการลงทุน(ดูแลรักษาพื้นที่ยางพาราก่อนเปิดกรีด)

รายการ	2555	2556	2557	2558	2559	2560
เนื้อที่	98.44	98.44	98.44	283.34	832.59	832.59
เป็นเงิน (บาท)	-	191,655	283,400	1,150,331	797,724.85	797,724.85

โครงสร้างอัตรากำลัง

อัตรากำลังของสวนป่าวังวิเศษ จังหวัดตรัง



นายปองวิทย์ สุวรรณวิชิต
หัวหน้างานสวนป่าวังวิเศษ



นายเคียน สุขศรีวง
พนักงานปฏิบัติการ (ชั้น 3)



นายริน สงกเมื่อน
พนักงานปฏิบัติการ (ชั้น 5)



นายหัสติ คำนา
พนักงานปฏิบัติการ (ชั้น 6)

จำนวนพนักงาน และลูกจ้าง รวมจำนวนทั้งสิ้น 29 คน ดังนี้

หัวหน้างานสวนป่า	จำนวน	1	อัตรา
ผู้ช่วยหัวหน้างานสวนป่า	จำนวน	1	อัตรา
พนักงาน และพนักงานปฏิบัติการ	จำนวน	5	อัตรา
พนักงานปฏิบัติการสัญญาจ้าง	จำนวน	1	อัตรา
ลูกจ้างเหมา	จำนวน	21	คน

การวิเคราะห์สถานภาพสวนป่า

จุดแข็ง (Strength)

1. บุคลากรสวนป่ามีศักยภาพ มีความรู้ความเข้าใจในการปลูกสร้างและเก็บเกี่ยวผลผลิต

2. มียานพาหนะเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
3. พื้นที่สวนป่าใกล้เส้นทางคมนาคม มีความสะดวกและคล่องตัวในการติดต่อสื่อสาร
4. มีการปลูกไม้ป่าควบคู่กับไม้ยางพารา เพื่อส่งเสริมความหลากหลายด้านชนิดพันธุ์ของไม้เศรษฐกิจ

5. มีพื้นที่อนุรักษ์ที่สมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ
6. ราษฎรโดยรอบสวนป่ามีทัศนคติ และความสัมพันธ์อันดีกับสวนป่า

จุดอ่อน (Weakness)

1. ที่ตั้งสำนักงานห่างไกลกับแปลงปลูกสร้าง ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ
2. พื้นที่สวนป่าไม่เป็นผืนเดียวกัน ยากต่อการบริหารจัดการ
3. สวัสดิการบ้านพักคนงานกริดยางพารามีรองรับไม่เพียงพอกับสมาชิกกริดยาง

โอกาส (Opportunity)

1. มีพื้นที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงในพื้นที่สวนป่า (High Conservation Value Area; HCVA) และมีความหลากหลายทางชีวภาพ สามารถสร้างโอกาสการมีส่วนร่วมกับชุมชน เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนและเยาวชน
2. พื้นที่สวนป่ามีแปลงปลูกไม้พะยุง สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ในอนาคต
3. ราษฎรและชุมชนรอบสวนป่ามีความสัมพันธ์ที่ดี และเข้าใจการดำเนินงานของสวนป่า ทำให้เกิดความร่วมมือของราษฎร และชุมชนรอบสวนป่า ในการทำกิจกรรมต่างๆของสวนป่าและชุมชน
4. สวนป่าไม้ยางพาราที่ดำเนินการทำไม้ออก สามารถรับทุนสงเคราะห์จากสำนักงานการยางแห่งประเทศไทย เพื่อลดเงินลงทุนของ อ.อ.ป. ได้ส่วนหนึ่ง

ข้อจำกัด (Threat)

1. ระเบียบกฎเกณฑ์ด้านการป่าไม้ไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการสวนป่า
2. งบประมาณในการปรับปรุงแปลงปลูกสร้างสวนป่า และพื้นที่อนุรักษ์ ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ที่มีจำนวนจำกัด
3. ยางพาราซึ่งถือเป็นผลผลิตหลักของสวนป่า มีความผันผวนทางราคาตามกลไกการตลาดสากล

แผนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ

ด้านการจัดการผลผลิตสวนป่า

รายการ	ค่าใช้จ่าย
ประมาณการรายจ่าย (ล้านบาท)	
- อำนวยการ	6.60
- ทำการ	5.26
รวม	11.86
ประมาณการผลผลิต	

น้ำยางพารา	
- พื้นที่ (ไร่)	2,721.32
- ผลผลิต (ตัน)	226.37
ไม้ยางพารา	
- พื้นที่ (ไร่)	469.88
- ผลผลิต (ลบ.ม.)	8,407.5
ประมาณการรายได้ (ล้านบาท)	
- น้ำยางพารา,เศษยาง,ยางก้อนถ้วยและอื่นๆ	7.08
- ไม้ยางพารา	4.25
- กองทุนสวนยาง	3.29
รวม	14.62
กำไรสุทธิ	2.76

หมายเหตุ ราคาขายน้ำยางพารา 32.- บาท/กิโลกรัม , ไม้ยางพารา 14,000.- บาท/ไร่

ด้านการปลูกสร้างและบำรุงสวนป่า

รายการ	ค่าใช้จ่าย
ประมาณการรายจ่าย (ล้านบาท)	
- อำนวยการ	1.42
- ทำการ	2.64
พื้นที่ปลูกสร้าง (ไร่)	
- แปลงเก่า 224 ไร่ (ยางพารา)	2,808.54
- แปลงเก่า 1,066 ไร่ (อื่นๆ)	666.00
- แปลงใหม่ 429.94 ไร่ (ปลูกทดแทนพื้นที่ทำไม้)	1,054.91

แผนปฏิบัติการประจำปี 2561

งานสวนป่าวังวิเศษ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่

1. ชื่อแผนปฏิบัติการ การดูแลพื้นที่เปิดกรีดและการเก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา
2. หน่วยงานรับผิดชอบ งานสวนป่าวังวิเศษ
3. วัตถุประสงค์ 1. เพื่อควบคุมการเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เป็นไปตามแผนธุรกิจที่กำหนด และป้องกันการรั่วไหลของผลผลิต
2. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่หน่วยงาน และมีการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น
4. เป้าหมาย ดำเนินการเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เป็นไปตามเป้าหมายรายปี
5. ตัวชี้วัด ผลผลิตรายปี (ตัน)
6. รายละเอียดแผนงาน

ลำดับที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	
					รายได้	รายจ่าย
1	การดูแลและบำรุงรักษาต้นยางพารา	หน.สป./	3,435.75 ไร่		13.70	14.13
	- กำจัดวัชพืช	ผช.หน.สป.		มิ.ย./ต.ค.		
	- ใส่ปุ๋ย			ก.ค./พ.ย.		
	- ป้องกันไฟ			ม.ค.-พ.ค.		
	- นับจำนวนต้นกรีด/สำรวจกำลังผลิต			เม.ย.-พ.ค.		
2	การเก็บเกี่ยวผลผลิต	หน.สป./	274.00 ตัน			
	- การสมัครและคัดเลือกสมาชิกกรีดยางพารา	ผช.หน.สป.		มี.ค.-เม.ย.		
	- การเก็บเกี่ยวผลผลิต			เม.ย.-มี.ค.		
	- การพักหน้ากรีด			มี.ค.-เม.ย.		
3	การติดตามประเมินผล	หน.สป.		ม.ค.-ธ.ค.		

แผนปฏิบัติการประจำปี 2561

งานสวนป่าวังวิเศษ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่

1. ชื่อแผนปฏิบัติการ การดูแลรักษาพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าไม่ยางพาราก่อนเปิดกรีด
2. หน่วยงานรับผิดชอบ งานสวนป่าวังวิเศษ
3. วัตถุประสงค์ 1. เพื่อดูแลรักษาพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าไม่ยางพาราให้เจริญเติบโตเป็นไปตามหลักวิชาการ

2. เพื่อให้ต้นยางพาราสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เมื่อครบตามเกณฑ์กำหนด

4. เป้าหมาย

ดูแลรักษาพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าไม้ยางพาราก่อนเปิดกรีด

5. ตัวชี้วัด

1. อัตราการเจริญเติบโตเป็นไปตามข้อมูลทางวิชาการ

2. พื้นที่สวนป่าไม่เกิดไฟไหม้ภายในสวนป่า

6. รายละเอียดแผนงาน

ลำดับที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	
					รายได้	รายจ่าย
1	การบำรุงรักษาพื้นที่สวนป่าไม้ยางพารา อายุ 2-3 ปี	หน.สป./	224 ไร่		-	0.83
	- การสำรวจอัตราการรอดตาย	ผช.หน.สป.		เม.ย.-พ.ค.		
	- การปลูกซ่อม			มิ.ย.-ก.ค.		
	- กำจัดวัชพืช			มิ.ย./ต.ค.		
	- ใส่ปุ๋ย			ก.ค./พ.ย.		
	- แต่งกิ่ง			ก.ค./ต.ค.		
	- ป้องกันไฟ			ม.ค.-พ.ค.		
2	การบำรุงรักษาพื้นที่สวนป่าไม้ยางพารา อายุ 4-6 ปี	หน.สป./				
	- กำจัดวัชพืช			มิ.ย./ต.ค.		
	- ใส่ปุ๋ย			ก.ค./พ.ย.		
	- ป้องกันไฟ			ม.ค.-พ.ค.		
3	การติดตามประเมินผล	หน.สป.		ม.ค.-ธ.ค.		

แผนปฏิบัติการประจำปี 2561

งานสวนป่าวังวิเศษ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่

1. ชื่อแผนปฏิบัติการ

การทำไม้ยางพาราออกจากพื้นที่สวนป่า

2. หน่วยงานรับผิดชอบ

งานสวนป่าวังวิเศษ

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อดำเนินการทำให้ไม้ออกในพื้นที่สวนป่าที่ครบรอบตัดฟัน และมีผลผลิตไม่คุ้มค่าแก่การลงทุน
2. เพื่อให้การดำเนินการทำให้ไม้ออกเป็นไปตามหลักวิชาการ และตามแนวทางการเกิดผลกระทบต่ำ

4. เป้าหมาย

พื้นที่ทำไม้ตามแผนการทำไม้ยางพารา

5. ตัวชี้วัด

1. เนื้อที่ทำไม้ออก (ไร่)

2. ปริมาตรไม้ยางพารา (ลบ.ม.)

6. รายละเอียดแผนงาน

ลำดับที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	
					รายได้	รายจ่าย
1	สำรวจกำลังผลิตไม้ยางพารา	หน.สป./	560.82 ไร่	ด.ค.-ธ.ค. (ก่อนปีทำไม้)	7.96	5.38
2	การขออนุญาตทำไม้ออก และชำระค่าภาคหลวง	ผช.หน.สป.				
3	ยื่นขอรับทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพารา จาก สกย.					
4	จัดทำบัญชีสต็อกไม้					
5	ประกาศประมูลจำหน่าย			ม.ค.		
6	ควบคุมการทำไม้ออกให้เป็นไปตามหลักวิชาการ			ม.ค.-มี.ค.		
7	รายงานผลการทำไม้			มี.ค.-เม.ย.		
8	การสำรวจผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม			ม.ค./พ.ค.		
9	การติดตามประเมินผล					

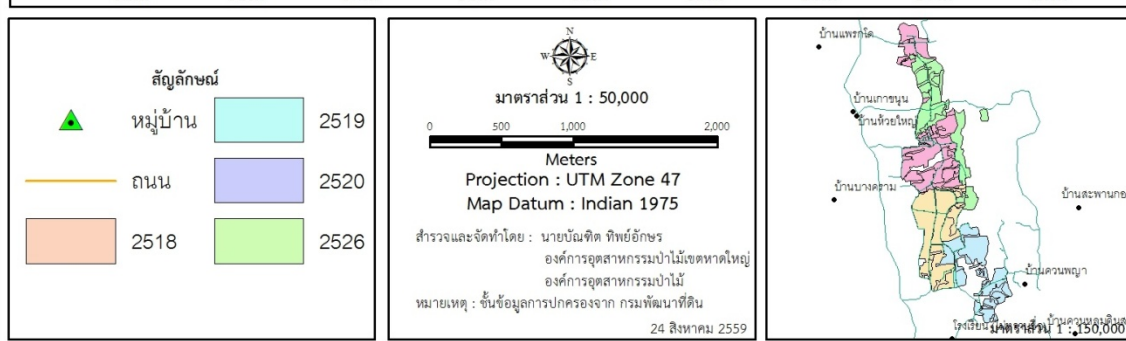
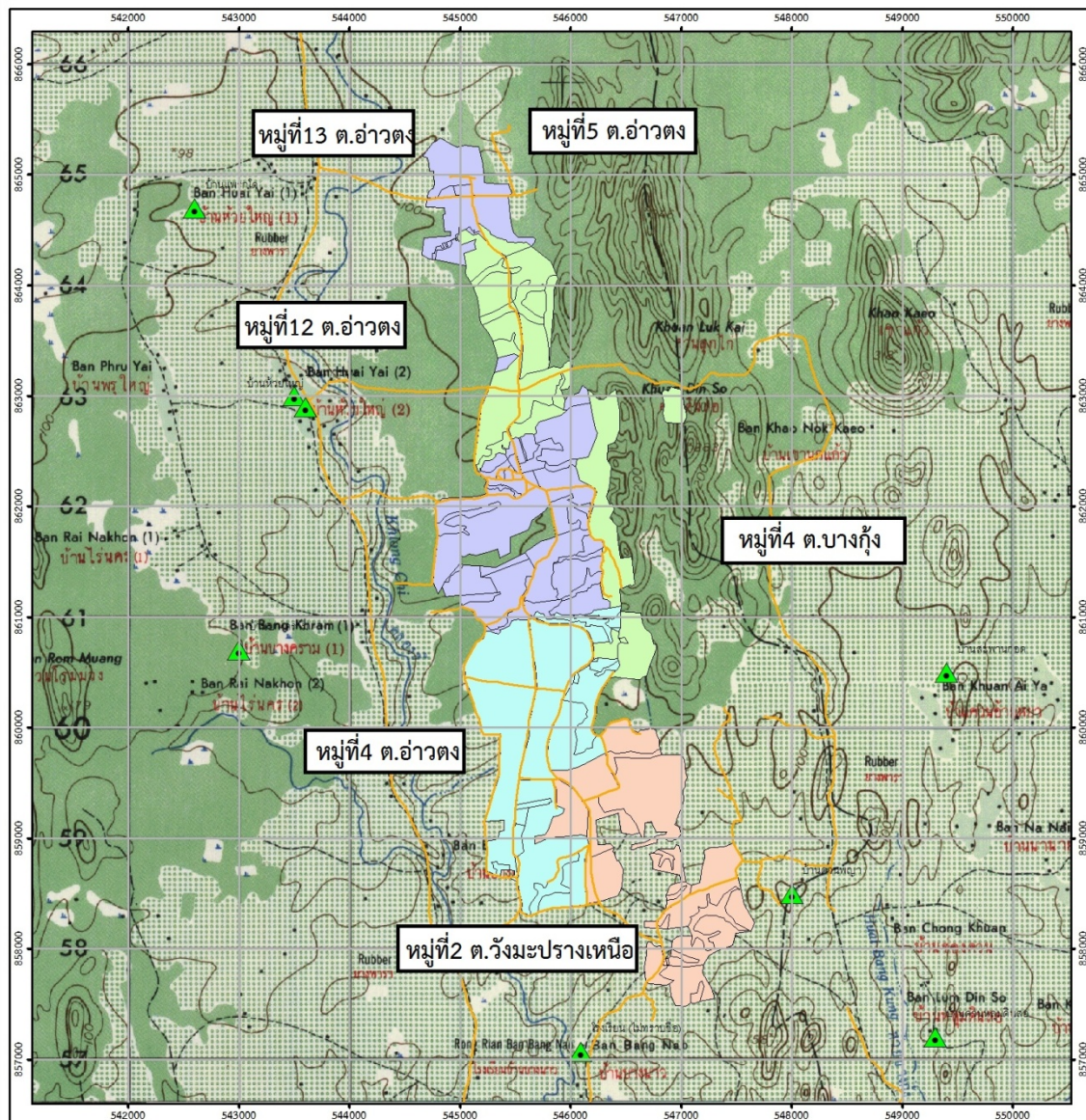
แผนการดำเนินงานด้านสังคม

งานสวนป่าวังวิเศษ มีชุมชนรอบสวนป่าจำนวน 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 4 ,หมู่ที่ 5 หมู่ที่12และหมู่ที่ 13 ตำบลอ่าวตง และหมู่ที่ 2 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ และหมู่ที่ 4 ตำบลบางกุ้ง อำเภอบัวชุม จังหวัดตรัง

การบริหารจัดการสวนป่าโดยชุมชนมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การดำเนินกิจกรรมต่างๆของสวนป่าย่อมส่งผลให้เกิดการกระทบส่งถึงประชาชนในพื้นที่รอบๆสวนป่า ดังนั้น เพื่อให้สวนป่าสามารถมีเครื่องมือ ในการเข้าถึงและทราบแนวโน้มของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม การวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม จะได้เป็นแนวทางหนึ่ง หรือเป็นกระบวนการหนึ่งในการศึกษา สืบค้น สำรวจ ตรวจสอบสภาพโครงสร้างและหน้าที่ของชุมชนทั้งในเชิงของการรวมกลุ่ม ปฏิสัมพันธ์ ความผูกพัน ความขัดแย้ง รวมทั้งความต้องการของชุมชนต่อการพัฒนาชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม สาธารณะสุข การเมือง วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้นำผลที่ได้จากกระบวนการมีส่วนร่วม ผ่านทางเทคนิควิธีการต่างๆมาใช้ในการวางแผนการทำงานของสวนป่าให้ดีขึ้นต่อไป โดยมีแผนการดำเนินงานดังนี้

- สนับสนุนให้พนักงาน/ลูกจ้าง ได้รับการฝึกอบรมตามสายงาน อาทิ การทบทวนองค์ความรู้ทางบัญชีและการเงิน, ทักษะการกรีดยางพารา ฯลฯ
- การวิเคราะห์/ประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบสวนป่า
- การควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านชีวนามัย และความปลอดภัย
- การแก้ไขข้อขัดแย้งอย่างมีส่วนร่วม

แผนที่แสดงตำแหน่งหมู่บ้านรอบสวนป่า
สวนป่าวังวิเศษ จังหวัดตรัง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้



แผนปฏิบัติการประจำปี 2561

งานสวนป่าวังวิเศษ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่

- | | |
|----------------------|--|
| 1. ชื่อแผนปฏิบัติการ | การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสวนป่า |
| 2. หน่วยงานรับผิดชอบ | งานสวนป่าวังวิเศษ |
| 3. วัตถุประสงค์ | 1. เพื่อวิเคราะห์/จำแนกประเภทผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบสวนป่า
2. เพื่อบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ |
| 4. เป้าหมาย | วิเคราะห์/จำแนกประเภทผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบสวนป่า |
| 5. ตัวชี้วัด | รายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบสวนป่า |
| 6. รายละเอียดแผนงาน | |

ลำดับที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	
					รายได้	รายจ่าย
1	ประชุมพนักงานสวนป่าเพื่อวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบสวนป่า	หน.สป./	รายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประจำปี	ม.ค.	-	-
2	จัดทำรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบสวนป่า	ผช.หน.สป./		ม.ค.		
3	จัดทำแผนการบริหารผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบสวนป่า	พนักงานสวนป่า		ก.พ.-มี.ค.		
4	รายงานผลการดำเนินงาน			ธ.ค.		
5	ทบทวนการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ถ้ามี)			มิ.ย.-ก.ค.		
6	การติดตามประเมินผล			ม.ค.-ธ.ค.		

แผนปฏิบัติการประจำปี 2561

งานสวนป่าวังวิเศษ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่

- | | |
|----------------------|---|
| 1. ชื่อแผนปฏิบัติการ | การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ (การจ้างงาน และวนเกษตร) |
| 2. หน่วยงานรับผิดชอบ | งานสวนป่าวังวิเศษ |
| 3. วัตถุประสงค์ | 1. เพื่อให้ชุมชนรอบสวนป่ามีส่วนร่วมในการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ |

2. เพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นรอบสวนป่า

4. เป้าหมาย

การจ้างแรงงานจากชุมชนรอบสวนป่า และเปิดโอกาสให้ราษฎรใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่าในระบบวนเกษตร

5. ตัวชี้วัด

1. สัดส่วนการจ้างงานของชุมชนรอบสวนป่า

2. จำนวนสัญญา และจำนวนเนื้อที่ดำเนินการระบบวนเกษตร

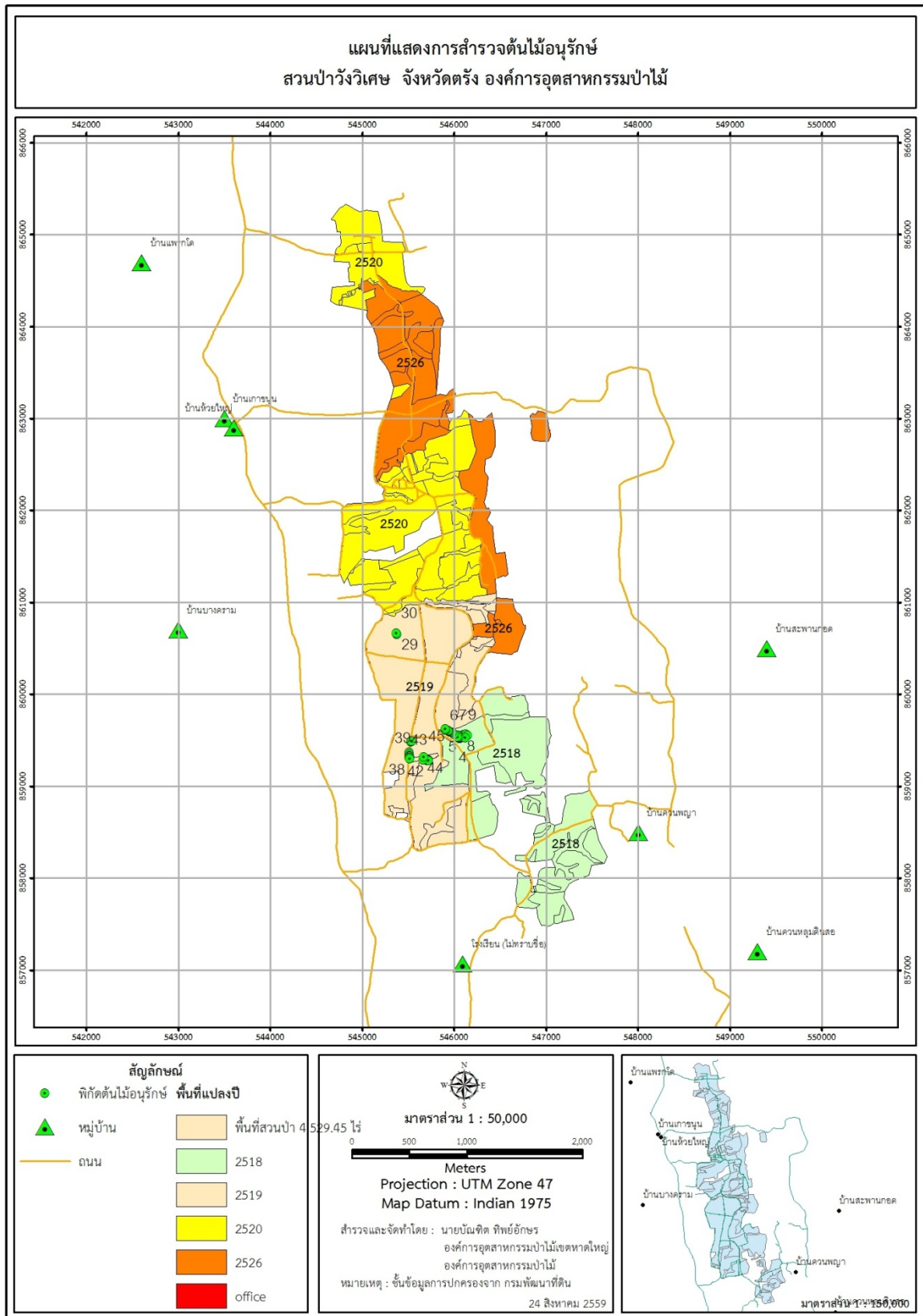
6. รายละเอียดแผนงาน

ลำดับที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	
					รายได้	รายจ่าย
1	การประกาศนโยบายการจ้างงานสวนป่า และนโยบายการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ (วนเกษตร)	หน.สป./	ลูกจ้าง/แรงงาน เป็นราษฎร ในท้องถิ่นมากกว่า 50%	ม.ค.-ก.พ.	-	-
2	การประกาศรับสมัครลูกจ้าง/แรงงาน และผู้สนใจเข้าร่วมวนเกษตร	ผช.หน.สป./		ม.ค.-ก.พ.		
3	การคัดเลือกลูกจ้าง/แรงงาน และผู้สนใจเข้าร่วมวนเกษตร			มี.ค.-พ.ค.		
4	การจัดทำสัญญา พร้อมจัดทำฐานข้อมูลลูกจ้าง/แรงงานสวนป่า			มี.ค.-พ.ค.		
5	การมอบหมายงาน และการจ่ายค่าจ้างแรงงาน			ม.ค.-ธ.ค.		
6	การติดตามประเมินผล			ม.ค.-ธ.ค.		

แผนการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งานสวนป่าวังวิเศษ ได้ดำเนินการกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อเป็นพื้นที่อนุรักษ์ประเภทแหล่งน้ำ ลำห้วย พื้นที่ป่ากึ่งธรรมชาติ(Semi-Natural Forest)และเป็นพื้นที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงในพื้นที่สวนป่า (High Conservation Value Area; HCVA) ได้แก่อ่างเก็บน้ำธรรมชาติซึ่งเป็นแอ่งรับน้ำตามธรรมชาติ อยู่ในเขตพื้นที่แปลงปี 2520และแปลงปี 2526 เพื่อสงวนและคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ภายในท้องถิ่นในคงอยู่อย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมีแผนการจัดการต่างๆ ได้แก่

- การดูแลรักษาพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่าให้คงอยู่ (Semi – Natural Forest, พื้นที่อนุรักษ์)
- การดูแลรักษาไม้อนุรักษ์ให้คงอยู่
- การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ
- การดูแลรักษาพื้นที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงในพื้นที่สวนป่า (High Conservation Value Area; HCVA) ให้คงอยู่
- การส่งเสริมความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ชุมชนท้องถิ่น
- การควบคุมการใช้สารเคมี และวัตถุอันตราย ภายในพื้นที่สวนป่า



แผนปฏิบัติการประจำปี 2561

งานสวนป่าวังวิเศษ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่

1. ชื่อแผนปฏิบัติการ การดูแลรักษาไม้นุรักษ์ พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงในพื้นที่สวนป่า (High Conservation Value Area; HCVA)
2. หน่วยงานรับผิดชอบ งานสวนป่าวังวิเศษ
3. วัตถุประสงค์
 1. เพื่อดูแล รักษา ปกป้องระบบนิเวศน์ และความหลากหลายทางชีวภาพบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ในเขตสวนป่า
 2. เพื่อส่งเสริมให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่เยาวชน และราษฎรในท้องถิ่น
 3. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนในท้องถิ่นตระหนัก และเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเรียนรู้ที่จะใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
4. เป้าหมาย ไม้นุรักษ์ พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงในพื้นที่สวนป่า (High Conservation Value Area; HCVA) ยังมีสภาพสมบูรณ์ คงอยู่
5. ตัวชี้วัด
 1. จำนวนพื้นที่อนุรักษ์ (ไร่)
 2. จำนวนต้นไม้อนุรักษ์ (ต้น)
 3. จำนวนพื้นที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูงในพื้นที่สวนป่า (High Conservation Value Area; HCVA)
 4. ผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ
 5. จำนวนผู้เข้ามาใช้ประโยชน์ และจำนวนผลผลิตจากพื้นที่อนุรักษ์ที่ใช้ประโยชน์

6. รายละเอียดแผนงาน

ลำดับที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	
					รายได้	รายจ่าย
1	การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ, ไม้นุรักษ์ พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ HCVA	อ.อ.ป./	ผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ,	ม.ค.-ก.พ.	-	-

			ไม้อนุรักษ์ พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ HCVA			
2	การประกาศนโยบายสวนป่าด้านการดูแล สงวน อนุรักษ์ไม้อนุรักษ์ พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ HCVA	หน.สป./		ม.ค.-ก.พ.		
3	การเก็บตัวอย่างดินและน้ำ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและ ประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม	ผช.หน.สป./		มี.ค.-พ.ค.		
4	การตรวจตรา ป้องกัน และดูแลรักษาไม้อนุรักษ์ พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ HCVA	พนักงานสวน ป่า		มี.ค.-พ.ค.		
5	การเก็บข้อมูลผู้เข้ามาใช้ประโยชน์ และลักษณะการใช้ ประโยชน์ในพื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ HCVA			ม.ค.-ธ.ค.		

ภาคผนวก

ระบบวนวัฒน์

1. การเตรียมพื้นที่

หลังจากการทำไม้ออกจากพื้นที่ จะต้องดำเนินการถอนราก ถอนตอ กำจัดเศษวัชพืชตอต่าง ออกให้หมดสิ้น ทำการไถด้วยรถแทรกเตอร์ล้อยาง โดยไถบุกเบิกด้วยผาน 3 และไถพรวนด้วยผาน 7 ซึ่งหากเตรียมพื้นที่ได้ดีการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไปก็จะสะดวกขึ้นเปลี่ยน ค่าใช้จ่ายน้อย จะเตรียม

พื้นที่ช่วงไหนจะต้องคำนึงถึงฤดูกาลด้วย ในช่วงที่ฝนตกซึ่งพร้อมจะปลูก จะต้อง เตรียมพื้นที่ให้เสร็จก่อน ฝนจะตกประมาณ 1 สัปดาห์ หากเตรียมพื้นที่เสร็จไว้นานมากจะมีปัญหาวัชพืชงอก ใหม่ หากเตรียมพื้นที่ล่าช้าจะสร้างปัญหาปลูกไม่ทันและค่าใช้จ่ายจะสูงขึ้นสูญเสียโอกาสของการเก็บเกี่ยว ผลผลิตในอนาคต ช่วงเวลาที่เหมาะสมควรดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน ในกรณีพื้นที่มากกว่า 100 ไร่ หากพื้นที่น้อยกว่า 100 ไร่ ควรดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฤดู ฝนของแต่ละท้องถิ่นด้วย

วิธีการเตรียมพื้นที่ ดำเนินการโดยแรงงาน เครื่องจักรกล และสารเคมีผสมผสานกัน กล่าวคือ

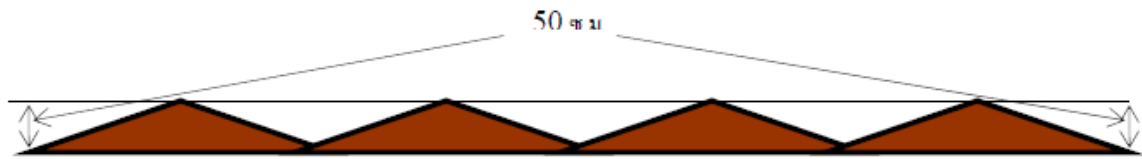
- **การเตรียมพื้นที่ด้วยแรงงาน** คือ การใช้แรงงานถางป่า เก็บริบ เฝาริบ การถางป่า ถางวัชพืชที่เป็นวัชพืชขนาดเล็กให้ทั่วพื้นที่ หากมีกอไผ่หรือหวายให้ฟันลง ให้ราบเรียบให้ตอใกล้ผิวดินมากที่สุด **การเก็บริบ เฝาริบ** เป็นการเก็บต้นไม้เศษไม้ปลายไม้ที่หลงเหลือจากการเผาป่าเฝาริบให้หมดจากพื้นที่ หากการเผาป่าเผาไหม้ได้ดีจะเหลือเศษไม้ปลายไม้น้อยการเก็บริบจะรวดเร็วขึ้น วิธีการเก็บริบใช้แรงงานเก็บเศษไม้ขนาดเล็ก มากองรวมกันเพื่อทำเชื้อไฟ ตัดท่อนไม้ขนาดใหญ่มากองสุมด้านบน ถ้าสามารถกองเป็นกระโจมคล้ายก่อกอง ไฟของลูกเสือในการเล่นรอบกองไฟได้ จะจุดไฟเผาไหม้ได้ดีกว่าการซ้อนทับตามแนวนอน หลังจากนั้นไม้ ใหญ่มาทับบนกองเศษไม้แล้ว เมื่ออากาศเริ่มร้อนขึ้นเริ่มเผาไฟในระหว่างไฟไหม้คอยหมั่นมาตรวจสอบ ใช้ กิ่งไม้ขนาดใหญ่ ดันกองถ่านให้ไปไหม้เศษไม้ส่วนที่เหลือให้หมดสิ้น เป็นการสิ้นสุดขบวนการเตรียมพื้นที่ โดยใช้แรงงาน

- **การใช้เครื่องจักรกล** เครื่องจักรกลที่ต้องนำมาปฏิบัติงานคือรถแทรกเตอร์ดินตะขาบ (Crawler) หรือรถขุด(Back hoe) ดำเนินการถางป่า ล้มไม้ ถอนตอ ถวอดรวมกอง (Withdrawal) เคลียร์ปรับพื้นที่ หลังจากนั้นใช้รถแทรกเตอร์ล้อยาง (Farm tractor) ดัดผานไถ 3 จานหรือ 4 จาน ทำการไถบุกเบิก ทั้งไ้ประมาณ 15 วัน ดัดผานไถ 7 จานทำการไถพรวน ก็จะเสร็จขั้นตอนของ การเตรียมพื้นที่ การเตรียมพื้นที่ที่ประณีต(Intensive) ภายหลังจากเตรียมพื้นที่เสร็จในพื้นที่นั้นจะต้องไม่ มีจอมปลวก ตอไม้ หรือเศษไม้ปลายไม้หลงเหลืออยู่ ซึ่งมีวิธีการจัดการได้ดังนี้

การรวมกองต้นไม้ที่ถางลงหรือขุดตอขึ้นมาให้รวมกองเป็นกองยาวๆ ให้แนวของกองเป็นไปตามทิศทางลม หากพื้นที่เป็นที่ลาดชันหรือควนเขา ให้กองโดยมีทิศทาง ขึ้นเขาอดกองด้านข้างให้แน่น ทำการเผากองเศษไม้จากหัวกองทางด้านต้นลม เนื่องจากไม้ที่กองยังไม่แห้งสนิท อาจจะใช้เชื้อไฟช่วยเผาในครั้งแรก เชื้อไฟที่ใช้อาจจะเป็นยางรถยนต์ที่ชำรุด แล้ว หรือน้ำมันดีเซลก็ได้ เริ่มเผาในตอนกลางวันขณะอากาศร้อน เมื่อไฟเริ่มลุกแล้ว ใช้รถแทรกเตอร์ ดินตะขาบ หรือ รถแบคโฮ คอยอัดกองไฟ ให้แน่น เป็นระยะ การเผาไหม้ก็จะดีขึ้น ควรเผาร่วมๆกันหลายๆ กองในพื้นที่ใกล้เคียงกัน เพื่อเครื่องจักรที่คอยอัดกองไฟจะได้ไม่เสียเวลาทำงาน และเมื่อไฟไหม้เศษไม้ปลาย ไม้ส่วนเล็กๆหมดแล้ว จะคงเหลือต้นไม้ขนาดใหญ่หรือตอไม้ ให้ทำการสลายกอง แล้วอัดเผาไหม้ให้หมดก็จะ เผาได้ง่ายขึ้น เพราะมีถ่านไม้ติดไฟอยู่จำนวนมาก การเผาเศษไม้ปลายไม้โดยวิธีนี้ แม้จะมีฝนตกบ้างก็จะเผาได้ หมด

เมื่อเสร็จสิ้นการเผาจนไม่มีเศษไม้หลงเหลือแล้ว เป็นขั้นตอนของการเกลี่ยปรับพื้นที่โดยการเกลี่ยจอมปลวกออกให้พื้นที่ราบเรียบ เพื่อความสะดวกในการไถบุกเบิกในพื้นที่ราบ การไถบุกเบิกด้วยผานไถ 3 จาน หรือ 4 จาน ก่อนจะลงมือไถ จะต้องทราบว่าจะปักหลักหมายปลูกไปตามทิศทางใด เพราะการไถบุกเบิกที่ดีทิศทางการไถควรจะต้องฉากกับแนวปลูกต้นไม้ม และ การไถพรวนเป็นการไถตั้งฉากกับการไถบุกเบิกทิศทางการไถจะเป็นไปตามแนวปลูกต้นไม้ม การ ดำเนินการเช่นนี้จะเป็ประโยชน์ในการเข้าดำเนินการปักหลักหมายปลูกและการปลูก เพราะคนงานไม่ต้อง เดินข้ามชี้ไถ การไถในพื้นที่ปลูกยางพาราที่มีน้ำท่วมถึง จะเปลี่ยนเป็นการไถยกร่อง วิธีการไถจะไถไป ตามทิศทางของแนวปลูกต้นไม้ม ใช้ผาน 3 หรือ ผาน 4 ไถครั้งแรก สาดดินที่ไถขึ้นไว้บริเวณโคนยางพารา และไถพรวนด้วยผาน 7 ด้วยวิธี

เดียวกัน ระหว่างแถวยางพาราจะเป็นร่องลึกประมาณ 50 ซม. สำหรับให้น้ำ ในดินไหลจากโคนต้น ยางพารามาเก็บกักในฤดูฝน



ภาพหน้าตัดหลังไถยกร่องเสร็จ

- **การใช้สารเคมี** จะดำเนินการหลังจากถางป่า โค่นล้ม เก็บริบ เมาริบแล้ว ปล่อยให้วัชพืช ขึ้นประมาณ 30 ซม. และใช้สารเคมีฉีดพ่นกำจัด ซึ่งจะเป็นวิธีการที่สะดวก และประหยัด วัชพืชตายสิ้น ซาก หากดำเนินการไม่ทันวัชพืชขึ้นสูงมาก จะต้องใช้สารเคมีในการกำจัดมากขึ้น วัชพืชจึงจะแห้งตาย โดยคำนึงถึงชนิดของวัชพืชที่ขึ้นอยู่เป็นหลัก เหมาะกับวัชพืชที่เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว เช่น หญ้าต่างๆ สารเคมีที่นิยมใช้ คือไกลโฟเสท และ อิมมาสเฟอร์ ในการดำเนินการควรจะดำเนินการในต้นฤดูฝน ปล่อยให้วัชพืชชุกตายจึงจะเข้าดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

2. การคัดเลือกชนิดพันธุ์

พันธุ์ยางพาราที่นำมาปลูกในสวนยางพาราของประเทศไทยในปัจจุบัน เป็นยางพันธุ์ดีที่เกิดจากการผสมพันธุ์ เพื่อสร้างอัตราผลผลิตให้เหมาะสมในทางเศรษฐกิจ ยางพันธุ์ดีมีมากมายหลาย ชนิด แหล่งผสมพันธุ์ที่เป็นที่ยอมรับคือประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และประเทศไทย การจะเลือก ยางพารา พันธุ์ใดมาปลูกจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมด้านต่างๆ ในช่วงเริ่มต้นการปลูกสร้างสวนยาง เจ้าของสวน จะเลือกชนิดพันธุ์ที่ให้น้ำยางต่อปีต่อไร่ดีที่สุด พันธุ์ที่เหมาะสมในกรณีนี้จะมี BPM 24 RRIM 600 หรือ RRIT 251 เป็นต้น ต่อมาวงการใช้สอยไม้โดยเฉพาะไม้เครื่องเรือน (Furniture) จากเนื้อไม้ยางพาราเป็นที่นิยมมากขึ้นเจ้าของสวนก็มุ่งหวังจะปลูกยางพาราเพื่อหวังใช้เนื้อไม้ด้วย ชนิด พันธุ์ที่เหมาะสมเพื่อการนี้จะมีพันธุ์ PB 235 RRIM 620 หรือ GT 1 เป็นต้น แต่เมื่อ ดำเนินการ ปลูกไปแล้วมักจะพบกับปัญหานานาประการ เช่นการเกิดโรคต่างๆในบางชนิดพันธุ์การ เจริญเติบโตไม่ดี ช่วงเวลาการกรีดยางไม่ครบรอบหมุนเวียน เป็นต้น ดังนั้นการเลือกชนิดพันธุ์ยางพารา พันธุ์ใดมาปลูกจึง ต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆประกอบ เช่น สภาพดิน ลักษณะของพื้นที่ สภาพดินฟ้าอากาศ ความเหมาะสม ต่อระบบกรีดยาง และ อัตราของน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี เป็นต้น ชนิดพันธุ์ยางพาราที่กล่าวไว้ เบื้องต้นเป็นชนิด พันธุ์ที่นิยมปลูกปัจจุบัน แต่ละชนิดพันธุ์มีคุณสมบัติเฉพาะตัวแตกต่างกัน โดยสวนป่าคลองท่อมได้ ดำเนินการคัดเลือกสายพันธุ์ที่มีความเหมาะสมในพื้นที่ จำนวน 2 ชนิด ได้แก่

- **RRIM 600** เป็นยางพาราลูกผสมของประเทศมาเลเซีย ในประเทศไทยนิยมปลูก ชนิดนี้ มาก ให้ผลผลิตปานกลาง ปลูกได้ทุกสภาพดิน มีความต้านทานต่อโรคราใบร่วงจากเชื้อราไฟทอป เทอรา ที่ทำให้ใบยางร่วงในฤดูฝนน้อย ในเขตที่มีโรคนี้จึงไม่สมควรปลูก ลำต้นมีขนาดเล็ก ราคาเนื้อไม้ หลังกรีด มีราคาซื้อขายต่ำกว่าชนิดพันธุ์อื่นมีความทนทานต่อการกรีดถึงปานกลาง

- **RRIT 251** เป็นยางพาราลูกผสมของประเทศไทย กำลังได้รับความนิยมจาก สถาบันวิจัย ยางปริมาณน้ำยางมีมากกว่าพันธุ์ RRIM 600 ในหน้ากรีดแรก ผลผลิตต่อไร่ต่อปีอยู่ใน เกณฑ์ดี ได้ ผลผลิตมากกว่า 300 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

โดยกล้าที่นำมาปลูกในพื้นที่ จะคัดเลือกดำเนินการ 2 ชนิด ได้แก่

- **ปลูกด้วยกล้าตาเขียว** โดยนำกล้าที่ติดตาแล้วลงปลูกในแปลง กล้ายางพาราตาเขียว อาจจะเตรียมเอง หรือซื้อจากเอกชน หากจะปลูกโดยวิธีนี้ต้องปลูกในช่วงต้นฤดูฝนเมื่อฝนตกชุกจะทำให้ อัตราการรอดตายของกล้าที่ปลูกสูง โดยขณะปลูกกำลังมีฝนตกด้วย จะทำให้การรอดตายยิ่งมากขึ้น การปลูกโดยวิธีนี้เหมาะสมกับการปลูกยางพาราในภาคใต้และภาคตะวันออกที่มีฝนชุก

ข้อดี ทนต่อการปานกลาง การเก็บเกี่ยวผลผลิตในอนาคตตรงตามกำหนด

ข้อเสีย กรณีเกิดฝนทิ้งช่วงหลังปลูกจะทำให้อัตราการงอกหรืออัตราการรอดตายของ กล้า ต่ำ จำเป็นต้องทำการซ่อมแซม

- **ปลูกด้วยกล้าติดตาชำถุง** โดยการใช้กล้าชำถุงที่มีฉัตรใบ 1-2 ฉัตร มาปลูกลงแปลง ปลูก วิธีนี้จะทำให้การปลูกมีอัตราการรอดตายสูง กล้าชำถุงอาจจะเตรียมเองโดยการใช้กล้าตาเขียวมาเพาะ ชำในถุงดิน โดยการเพาะชำถุง ควรเตรียมถุงขนาด 4x12 นิ้ว บรรจุดิน นำไปจุ่มในภาชนะบรรจุน้ำ จน ดินอุ้มน้ำจนอิ่มตัว แล้วนำกล้าตาเขียวมาปักชำ นำไปเรียงพักในเรือนเพาะชำ การเรียงควรคำนึงถึง การ เข้าไปปฏิบัติงานดูแลรดน้ำ และหมั่นปลิดตาที่แตกจากต้นตอเดิม มีให้แก่งแย่งและเบียดบังตาข้างที่ จะแตก ยอดอ่อน และควรป้องกันรักษาโรคราที่จระบาดในเรือนเพาะชำ หรือซื้อกล้าชำถุงก็ได้

ข้อดี การเก็บเกี่ยวผลผลิตในอนาคตเป็นไปตามเวลาที่กำหนด อัตราการรอดตายหลัง ปลูก สูง ความเติบโตสม่ำเสมอดี

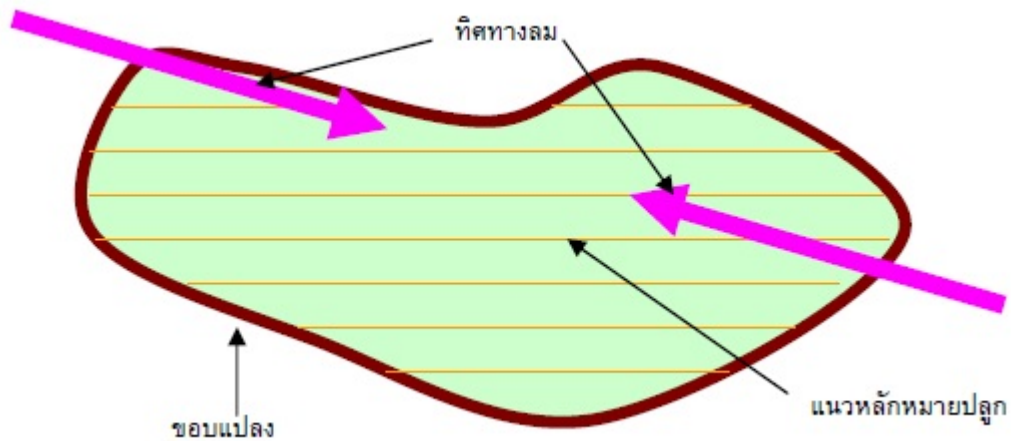
ข้อเสีย ต้นค่อนข้างสูง

3. การปักหลักหมายปลูก

การปักหลักหมายปลูก คือการกำหนดตำแหน่งที่จะปลูกต้นยางพาราและกำหนดจำนวน ต้นต่อไร่ ก่อนการดำเนินการปักหลักหมายปลูกพื้นที่ที่จะปลูกจะต้องเตรียมพื้นที่เรียบร้อยแล้ว มีปัจจัย ต่างๆที่ต้องคำนึงอันดับแรกคือจำนวนต้นที่จะปลูกในพื้นที่ 1 ไร่ สถาบันวิจัยยางแนะนำจำนวนต้นปลูก ที่ เหมาะสมกับยางพาราทุกชนิดพันธุ์ คือยางพารา 1 ต้น จะครอบคลุมพื้นที่ 20 ตารางเมตร ซึ่งจะให้ ผลผลิตน้ำยางสดเมื่อคิดเป็นเนื้อยางพาราแห้งได้มากที่สุด ปัจจัยถัดมาที่ต้องคำนึงคือสภาพ ของพื้นที่ หาก เป็นพื้นที่ราบจะปักหลักหมายปลูกเป็นแถวตรง ในขณะที่พื้นที่ความเขาหรือพื้นที่ลาดชันจะ ปักหลักหมาย ปลูกตามแนวระนาบ หรือแนวขอบเขา ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการปักหลักหมายปลูก ควรดำเนินงาน หลังจากเตรียมพื้นที่เสร็จประมาณเดือน เมษายน-พฤษภาคม

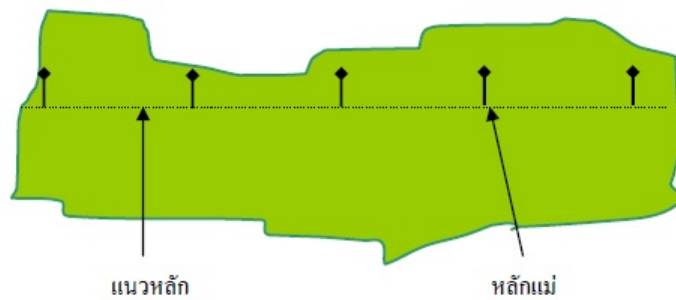
หลักหมายปลูก หรือภาษาของสวนยางพาราเรียกว่า “ไม้ชะมบ” เป็นไม้หลักทำจากไม้ ไม้ กลมขนาดเล็กเส้นรอบวงประมาณ 5 - 8 ซม. หรือไม้ไผ่ขนาดใหญ่ผ่าซีก กว้างประมาณ 1 นิ้ว ความ ยาว ประมาณ 1.2 เมตร เสียมปลายแหลม 1 ด้าน ไม้ชะมบ อาจจะทำจากวัสดุอื่นก็ได้ เช่นกิ่งไม้ขนาด เล็ก หรือเหล็กกลวง หรือเหล็กกลมก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงราคาต้นทุนด้วย การใช้ไม้เป็นไม้ชะมบ ใช้งานได้ ปี เดียว แต่ใช้เหล็ก อาจจะใช้ได้หลายปี

วิธีการปักหลักหมายปลูก ในพื้นที่ราบก่อนจะทำการปักหลักหมายปลูกจะต้องคำนึงถึง รูปร่างของพื้นที่และทิศทางของลมประจำถิ่น ส่วนมากจะนิยมปักหลักหมายปลูกขนานกับแนวเขตแปลง เพื่อความเรียบร้อยสวยงามซึ่งบางครั้งแนวที่ปักหลักขวางกับทิศทางของลมประจำถิ่น จะก่อเกิดปัญหา ต้น ยางพาราที่ปลูกล้มในกรณีลมแรง ลมประจำถิ่นที่สำคัญของประเทศไทยคือลมมรสุมตะวันตกเฉียง ใต้ และ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งลมมรสุมทั้ง 2 นี้มีทิศทางการพัดที่สวนทางกัน ดังนั้นทิศ ทิศทางปักหลัก หมายปลูกที่เหมาะสมควรปักหลักให้แถวที่จะปลูกเป็นไปตามทิศทางวันออกเฉียงเหนือ - ตะวันตกเฉียงใต้ แต่หากทิศทางที่จะปักหลักหมายปลูกไม่ขนานกับขอบแปลง ก็สามารถแก้ไขได้โดยใช้ ทิศทางที่ทำมุมแหลมกับแนวลมประจำถิ่นให้มากที่สุด



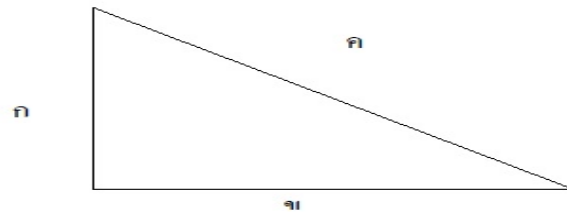
เมื่อตัดสินใจเลือกแนวทางของแถวได้แล้วก็เริ่มขั้นตอนต่อไปคือ

3.1 การวางแนวหลัก (Base Line) โดยใช้กล้องรังวัดกำหนดทิศทางของแนวแถว ปักหลักแม่ไว้ระยะห่างๆ หากใช้ระยะทางระหว่างต้น 3 เมตร หลักแม่ควรจะห่างกันหลักละประมาณ 30 เมตร หรือระยะตามความยาวของเทปวัดระยะแต่ต้องหารด้วย 3 ได้ลงตัว หากเกษตรกรรายย่อยไม่มีกล้องรังวัดอาจกำหนดแนวแถวโดยการเล็งให้หลักทุกหลักซ้อนทับกันตามแนวทิศทางที่ต้องการ หลักแม่หลักแรกควรห่างถนนขอบแปลงประมาณ 1.5 เมตร



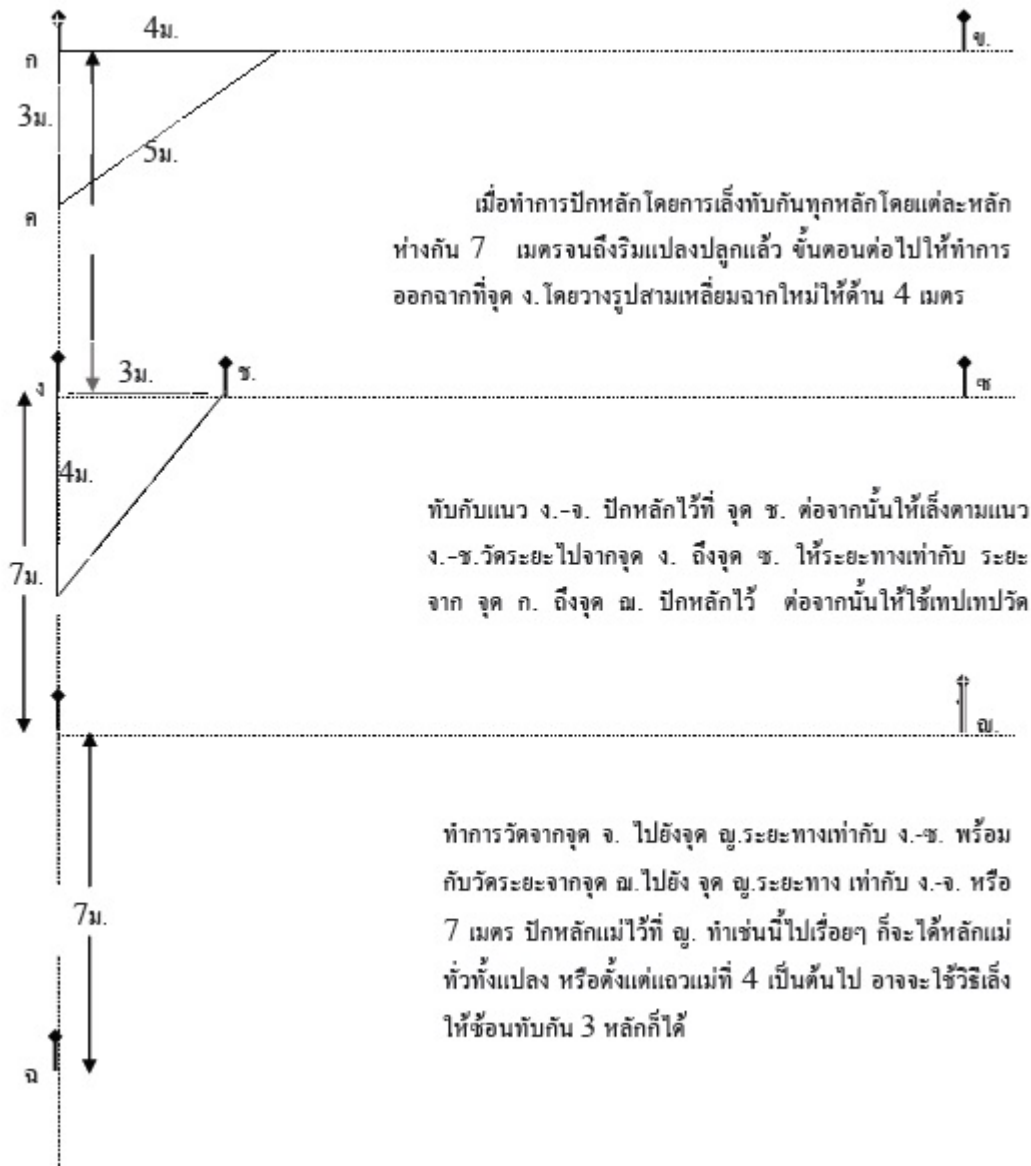
3.2 การออกฉาก เป็นการกำหนดทิศทางของแนวถัดไปให้ขนานกับแนวแนวหลัก หากใช้กล้องรังวัดให้ใช้มุมต่างกับแนวหลัก 90 องศา แล้ววัดระยะทางเท่าความห่างของแนวปักหลักแม่หมายไว้ทุกแถวจนเต็มพื้นที่ แล้วย้ายกล้องรังวัดมาวางที่หลักแม่แถวที่ต่อไปดำเนินการวางหลักแม่ตามข้อ 1. แต่กรณีไม่ใช้กล้องรังวัดให้ใช้เทปวัดระยะออกฉาก โดยอาศัยทฤษฎีบทที่ 29 ในวิชาเลขาคณิตที่กล่าวไว้ว่า

“ กำลังสองของด้านตรงข้ามมุมฉากเท่ากับผลรวมของกำลังสองของด้านประกอบมุมฉาก” ตามภาพข้างล่าง ในภาพเป็นสามเหลี่ยมมุมฉากซึ่งหากจัดทำเป็นสมการทางคณิตศาสตร์จะเป็น $c^2 = a^2 + b^2$ ซึ่งหาก แทนค่าเป็นตัวเลขของด้านประกอบของมุมฉากทั้งสามด้าน จะมีเลขที่เป็นจำนวนเต็มอยู่หนึ่งชุดที่นำมา ประยุกต์ใช้กับทฤษฎีนี้ได้คือ ด้าน $a = 3$ $b = 4$ และ $c = 5$ เมื่อนำไปแทนค่าในสมการจะเป็น $5^2 = 3^2 + 4^2$ หรือ $25 = 9 + 16$ หรือ $25 = 25$ ในทางปฏิบัติเมื่อจะออกฉากด้วยเทปวัดระยะ ให้วางหัวเทปที่มีเลข 0 ไว้ที่หลักแม่หลักแรกวัดระยะ ไปตามแนวหลัก 4 เมตรปักหลักไว้ วัดระยะจากหลักที่ ปักไว้ไปตามแนวต่อไป 5 เมตรซึ่งเลขในเทปจะเป็นเลข 9 เมตร และลากเทปต่ออีกอีก 3 เมตรไปหาหลักแม่ หลักแรก ซึ่งเลขในเทปจะเป็นเลข 12 ดึงเทปให้ตึงและ อยู่ในแนวระนาบแล้วปักหลักไว้ที่เลข 9 ก็จะได้ภาพสามเหลี่ยมมุมฉาก ซึ่งในภาพข้างล่างจะเป็นจุด ก. ข. และ ค. ต่อจากนั้นให้วัดระยะจากจุด ก.ผ่านไปทางจุด ค.ให้มีความกว้างเท่ากับแนวที่กำหนดหากต้องการ ระยะระหว่างแนว 7 เมตร ก็วัดกว้าง 7 เมตร ปักหลักไว้เป็นจุด จ.และวัดในแนวนี้ต่อไปโดยให้จุดต่อไป ห่างจากจุด จ. 7 เมตรปักหลักไว้ทำเช่นนี้จนถึงริมแปลงปลูก จุดเหล่านี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของแนวต่อไป ในการเล็งเพื่อให้หลักหัวแถวอยู่ตรงกันต้องเล็งให้หลักซ้อนกันทุกหลักก็จะเป็นแนวตรง



การออกฉลาก

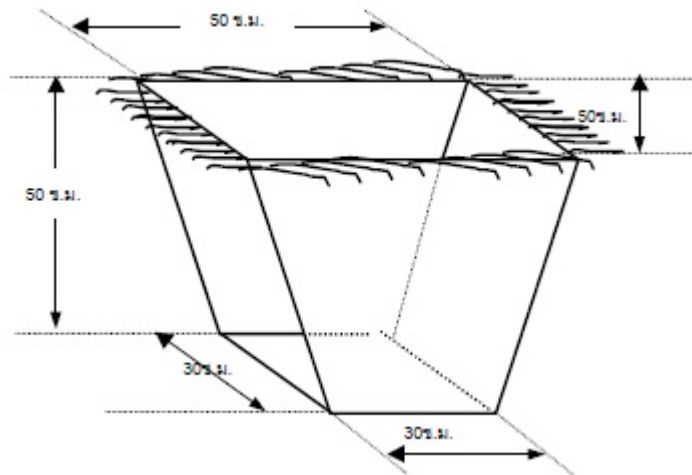
3.3 การปักหลักซอย เมื่อได้หลักแม่ตามแนวทาง ข้อ 1 และ 2 แล้ว ก็ปักหลักระหว่างหลักแม่หรือเรียกว่าหลักซอยโดยใช้เทปวัดระยะวัดระหว่างหลักแม่ ซึ่งหลักแม่ทุกหลักมีระยะห่างกันที่ใช้ความห่างระหว่างหลักปลูกหารได้ลงตัว โดยทั่วไประยะห่างระหว่างหลักใช้ระยะ 3 เมตร หลักซอยจะปัก ชิดสายเทปด้านใดด้านหนึ่งที่ตำแหน่ง 3 6 9 12 15 หรือ 18 เมตร เป็นต้น คนงานที่จะทำการปักหลักซอยควรจัดจำนวนคนให้เกินจำนวนหลักที่จะปัก หากปักหลักซอยที่ 3 6 9 12 15 และ 18 เมตร แสดงว่าหลักแม่ห่างกัน 21 เมตร จะต้องใช้คนงานในหนึ่งหมู่ 8 คน 2 คนแรกถือเทปวัดระยะ ที่เลข 0 และ 21 อีก 6 คน จะประจำอยู่ที่เลข 3 6 9 12 15 และ 18 เมตร ก่อนเริ่มงาน คนงานที่มีหน้าที่ปักหลักจะต้องมีหลักที่จะปักไว้ทุกคนจำนวนเท่ากัน และมี ข้อนไม้คนละ 1 อัน การปักหลักหมายปลูกถ้ากระทำได้ถูกต้องโดยเฉพาะขั้นตอนการออกฉลากเมื่อมองไปตาม แนวตรง หรือแนวทะแยงมุมจะเห็นหลักที่ปักไว้เป็นแถวตรงตลอดพื้นที่



4. การปลูก

4.1 การเตรียมหลุมปลูก เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้กล้ายางพาราที่ปลูก มีความเจริญเติบโต ได้ดีตามที่ควรจะเป็น หลุมปลูกที่ดีจะช่วยเร่งระบบรากให้พัฒนาชอนไชไปตามดินที่เตรียมไว้ เมื่อระบบ รากมีประสิทธิภาพความเติบโตก็จะดีขึ้น บริเวณที่เตรียมหลุมปลูกต้องอยู่ด้านหนึ่งด้านใดของหลักหมาย ปลูก โดยทุกหลุมต้องห่างหลักหมายปลูกในระยะที่เท่ากัน เพื่อให้ระยะระหว่างต้นห่างเท่ากันตามกำหนด และเมื่อปลูกแล้วจะมองเป็นแถวตรง โดยแนะนำให้ขุดหลุมห่างจากหลักในแถวทางด้านขวามือของหลัก ให้ริมหลุมอยู่ห่างจากหลักประมาณ 5 ซม. ในกรณีพื้นที่ราบเพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนต่อหลักหมายปลูก ในขณะขุดหลุม

การขุดหลุมปลูกกรณีปลูกด้วยกล้าตาเขียว และกล้ายางพาราชำถุง จะขนาดของหลุม กว้าง ยาว ลึก ประมาณ 50 ซม. ใช้จอบ หรือเสียมในการขุด



ในขณะทำการขุดหลุมให้แยกดินชั้นบนและดินชั้นล่างที่ขุดจากหลุมออกจากกันเพื่อใช้รองก้นหลุมก่อนปลูก โดยผู้ขุดหลุมแยกดินไว้ด้านหนึ่งด้านใดของหลุม เช่น หากวางดินชั้นบนไว้ทางทิศตะวันตกของหลุม ดินชั้นล่างควรวางไว้ทางทิศตะวันออก ผู้ควบคุมงานจะต้องเป็นผู้สั่งการเพื่อให้ปฏิบัติในทำนองเดียวกัน

4.2 การรองก้นหลุม ก่อนการปลูกยางพาราโดยเฉพาะส่วนที่ไม่ได้ใช้เมล็ดปลูก จะต้องทำการรองก้นหลุม ด้วย ปุ๋ย 0-3-0 หรือร็อคฟอสเฟต ผสมกับยาฆ่าปลวก ร็อคฟอสเฟต จะช่วยรักษาความชื้นในหลุมหลังปลูก กรณีกระทบแล้งทำให้กล้ายางพาราที่ปลูกไม่เหี่ยวเฉา ยาฆ่าปลวกจะช่วยป้องกันปลวกมากัดกินผิวแห้งของ รากยางพารา การกัดกินรากยางพาราปลวกจะกินส่วนที่แห้ง และจะเปิดช่องว่างระหว่างรากยางพารากับดิน ทำให้กล้ายางพาราตายได้ ปลวกเหล่านี้เกิดจากการเตรียมพื้นที่ที่เก็บรากไม้เศษไม้เผาไม่หมด หลงเหลืออยู่ ในแปลงปลูก ยาฆ่าปลวกจะช่วยป้องกันไม่ให้ปลวกมารบกวนที่รากยาง ก่อนทำการรองก้นหลุมควรทิ้ง หลุมที่ขุดแล้วไว้กลางแดดประมาณ 15 วัน เพื่อใช้แสงแดดกำจัดโรคราบางชนิด

5. การบำรุงรักษา

การบำรุงรักษา เป็นขั้นตอนที่สำคัญหลังปลูก เพื่อจะให้ต้นยางพาราที่ปลูกไว้มีปริมาณเต็มพื้นที่ มีความเจริญเติบโตสมบูรณ์ สามารถกรีดเอาน้ำยางพารามาใช้ประโยชน์ได้ในเวลาที่กำหนด โดยทั่วไปยางพาราจะเป็นพืชชนิดโตเร็ว (Fast growing Spp.) มีความเติบโตเฉลี่ยทางเส้นรอบวงวัดที่ระดับอก หรือ GBH (Girth at breast high) ปีละ 8 -10 ซม. จะทำการกรีดยางพาราเมื่ออายุหลังปลูก 6 -7 ปี หรือมีขนาด GBH 50 ซม. ดังนั้นจึงจำเป็นต้องบำรุงรักษาต้นยางพาราให้ได้ขนาดที่ต้องการภายในเวลา 6 - 7 ปี ถ้าการบำรุงรักษาไม่ดี โอกาส จะเปิดกรีดเพื่อสร้างรายได้จากยางพาราก็จะ ช้าไปด้วย การบำรุงรักษาที่สำคัญมี ปลูกซ่อม กำจัดความคุมวัชพืช ใส่ปุ๋ย แต่งกิ่ง ป้องกันภัยป้องกันไฟ และสำรวจอัตรารอดตายและความเติบโต ซึ่งจะได้แยกกล่าวในรายละเอียดต่อไป

5.1 ปลูกซ่อม หลังจากทำการปลูกไปแล้ว ต้นยางพาราส่วนหนึ่งจะตาย จากสาเหตุต่างๆ เช่นการปลูกไม่ประณีต ต้นยางพารกระทบแล้งหลังปลูก ถูกโรครา แมลง จำพวกปลวกทำลาย หรือเกิด จากภัยธรรมชาติเช่นฝนตกหนักน้ำท่วมโคนนาน หรือลมแรงกิ่งที่งอกจากตาพันธุ์หัก เป็นต้น จำนวนการ ตายของยางพาราที่ปลูกยังแปรผันตรงกับวิธีการปลูกโดยวัสดุปลูกชนิดต่างๆด้วย การปลูกด้วยเมล็ดติดตา ในแปลง โอกาสการติดของตาจะน้อยหากหลังการติดตาเกิดความแห้งแล้ง ปกติจะรอดตายหรือติดตาได้ สำเร็จไม่เกิน 60% อีก 40% จำเป็นต้องปลูกซ่อม การปลูกด้วยกล้าตาเขียวหากกระทบแล้งหลังปลูก จะมี อัตราการรอดตายต่ำ ปกติไม่เกิน 70% การปลูกด้วยกล้าชำถุง จะมีอัตรา

การรอดตายสูงประมาณ 80 % ขึ้นไป เมื่อปรากฏว่าต้นยางพาราที่ปลูกตายก็จำเป็นต้องทำการนำกล้ายางพารามาปลูกซ่อมให้เต็มพื้นที่

ช่วงเวลาที่ทำการปลูกซ่อมควรเป็นช่วงที่มีฝนตกชุก ในปีแรกหลังปลูกเสร็จประมาณ 1 เดือน ระหว่างเดือน มิถุนายน-สิงหาคม ในปีที่สองปลูกซ่อมตั้งแต่ต้นฤดูฝนประมาณเดือนพฤษภาคม-มิถุนายนช่วงที่ 1 และประมาณเดือน สิงหาคม เป็นช่วงที่ 2 จะทำการปลูกซ่อมเพียง 2 ปี ปีที่ 3 เป็นต้นไปไม่จำเป็นต้องปลูกซ่อมเพราะกล้าที่ปลูกซ่อมในปีที่ 3 จะโตไม่ทันกับกล้าต้นแรก จะกลายเป็นกล้าที่ถูก ช่ม (Suppress) ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายโดยเปล่าประโยชน์ ยกเว้นพื้นที่ที่ต้นยางพาราตายต่อเนื่องกันมากกว่า 3 ต้นเป็นต้นไปโดยพื้นที่นั้นไม่มีปัญหากับโครงสร้างดิน หรือมีระดับน้ำใต้ดินตื้น กล้ายางพาราที่นำมาปลูกซ่อม ใช้กล้ายางพาราชำถุง ในปีแรกให้มีฉัตรใบ 1- 2 ฉัตร และ ปลูกซ่อมในปีที่ 2 ใช้กล้ายางพาราที่เลี้ยงไว้ค้างปีมีฉัตรใบประมาณ 3-4 ฉัตร ทั้งนี้เพื่อจะได้มีความ เจริญเติบโตได้ทันกล้าที่ปลูกก่อน

ก่อนจะทำการปลูกซ่อมจะต้องทำการสำรวจ ตรวจสอบว่าในพื้นที่ปลูกมีต้นตายกี่ต้น เพื่อ จะได้นำกล้ายางพาราไปซ่อมได้ครบจำนวน และจะต้องทราบว่าต้นที่ตายอยู่ส่วนไหนของแปลงปลูก แสดงตำแหน่งตายได้ง่ายๆโดยใช้เศษกระดาษเขียนจำนวนต้นตายไว้ที่หลักหัวแถวแต่ละแถว ผู้ที่จะเข้าทำการปลูกซ่อมใช้คนงาน 2 คน จะหามกล้ายางพาราเข้าไปในแถวที่จะทำการปลูกซ่อมเท่ากับจำนวนต้นตายใน 2 แถวที่ติดกัน เมื่อปลูก ซ่อมในแถวที่ 1 เสร็จ เดินวกกลับมาแถวที่ 2 ปลูกซ่อมมาเรื่อยๆ จนหมดแถว กล้า ยางพาราก็จะหมดพอดีเมื่อหมด 2 แถว รับกล้ายางพาราชุดใหม่ เพื่อจะเข้าปลูกซ่อม ในแถวที่ 3-4 ต่อไป หากมีคนงานหลายชุด ผู้คุมงานจะเป็นผู้จัดแถวให้เข้าทำงาน

5.2 กำจัดควบคุมวัชพืช วัชพืชมีส่วนสำคัญในการยับยั้งชะลอความเจริญเติบโตของยางพารา จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการกำจัดและควบคุมวัชพืช ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอด ชั่วอายุของยางพารา วิธีการกำจัดวัชพืชมี 3 วิธี

5.2.1 ใช้แรงงาน โดยการใช้จอบถากรอบโคน ถากในแถว หรือถากระหว่าง แถว นิยมใช้ในขณะยางพารามีอายุน้อยๆ เศษวัชพืชจากการถากให้นำมาสูมโคน (Munching) เพื่อช่วย ลดการคายน้ำบริเวณโคนและเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินเป็นการช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินด้วย เศษวัชพืชที่ได้จากการถาก

5.2.2 ใช้เครื่องจักรกล ได้แก่การไถพรวนด้วยรถแทรกเตอร์ล้อยาง เป็นการปรับปรุงโครงสร้างของดิน หรือการใช้เครื่องตัดหญ้าตัดทั่วพื้นที่ เครื่องจักรกลสามารถดำเนินการได้เร็วทัน กับเวลา

5.2.3 ใช้สารเคมี สารเคมีที่นำมาใช้กำจัดวัชพืช จะเลือกใช้สารเคมีที่ไม่เกิดการตกค้างหรือทำลายสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น Glyphosate 48% เป็นต้น การใช้สารเคมีต้อง คำนึงถึงอายุของต้นยางพาราปกติจะใช้สารเคมีเมื่อยางพารามีอายุ 3 ปีขึ้นไป ในการใช้แต่ละครั้งต้องระวัง ไม่ให้ยาเคมีฉีดพ่นถูกส่วนสีเขียวของลำต้น

5.3 ใส่ปุ๋ย ยางพาราที่นำมาปลูกปัจจุบัน เป็นยางพันธุ์ดีจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเพื่อเร่งความเจริญเติบโตให้ได้ขนาดกรีดเมื่อถึงกำหนดเวลา 6- 7 ปี เนื่องจากต้นตอพันธุ์ของยางพาราพันธุ์ดี ได้เมล็ด มาจากยางพาราพันธุ์ดีรุ่นก่อนๆ ถ้าได้ต้นตอพันธุ์ที่เป็นยางพารารุ่นแรกๆที่เรียกว่า พาราเดิม หรือพันธุ์ พื้นเมือง และสภาพดินที่ปลูกเป็นดินใหม่ การใส่ปุ๋ยก็ไม่จำเป็นมากนัก แต่ปัจจุบันยางพาราเดิมหรือพันธุ์ พื้นเมืองแทบไม่มีปลูกให้เก็บเมล็ดมาทำต้นตอยางพาราได้และพื้นที่ที่ปลูกส่วนมากก็เป็นพื้นที่เสื่อมโทรม หรือผ่านการปลูกพืชชนิดอื่นๆ มาแล้ว ดังนั้นการปลูกยางพาราเพื่อหวังผลในทางเศรษฐกิจจึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ย

ปุ๋ยที่ใช้กับยางพารามี 2 ชนิดคือปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยเคมี ประเทศไทยยังไม่มีมาตรฐานการควบคุมมาตรฐานของปุ๋ยอินทรีย์ มีแต่การควบคุมมาตรฐานของปุ๋ยเคมี สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการ เกษตร จึงได้แนะนำให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีกับสวนยางพาราโดยการใส่ปุ๋ยสำเร็จ หรือผสมเองก็ได้ โดยคำแนะนำนี้ จะเปลี่ยนแปลงสูตรปุ๋ยเป็นระยะ เป็นการปรับปรุงให้ทันสมัยตามผลงานที่ทำการวิจัยได้ โดยหลังสุดเมื่อปี 2542 สถาบันวิจัยยางได้แนะนำปุ๋ยเคมีไว้ดังนี้

5.3.1 ชนิดของปุ๋ย

สูตรที่	N	P	K	ใช้กับ	สภาพดิน
1	20	8	20	ก่อนเปิดกรีด	ดินทุกชนิดแหล่งปลูกยางพาราเดิม
2	20	10	12	ก่อนเปิดกรีด	ดินทุกชนิดแหล่งปลูกยางพาราใหม่
3	30	5	18	ยางพาราที่เปิดกรีดแล้ว	ทุกสภาพแหล่งดิน

5.3.2 ช่วงเวลาการใส่ปุ๋ยและอัตราปุ๋ยที่ใช้สำหรับยางพาราก่อนเปิดกรีด

ปีที่	ครั้งที่	อายุต้นยาง (เดือน)		อัตรากรัม/ต้น		
				แหล่งปลูกยางเดิม		แหล่งปลูกยางใหม่
				ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนทราย	ดินทุกชนิด
1	1	2	กรกฎาคม	70	100	60
	2	5	ตุลาคม	100	140	80
	3	11	เมษายน	130	170	100
2	4	14	กรกฎาคม	150	200	110
	5	16	กันยายน	150	210	110
	6	23	เมษายน	150	210	120
3	7	28	กันยายน	230	320	180
	8	36	พฤษภาคม	230	320	180
4	9	40	กันยายน	240	330	180
	10	47	เมษายน	240	330	180
5	11	52	กันยายน	260	360	200
	12	59	เมษายน	260	360	200
6	13	64	กันยายน	270	370	200
	14	71	เมษายน	270	370	200

เวลาการใส่ปุ๋ยอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับความชื้นในดิน อาจจะใส่ปุ๋ยอินทรีย์ผสมด้วยก็ได้และพยายามใส่ปุ๋ยหลังการกำจัดวัชพืช

5.3.3 การใส่ปุ๋ยอย่างพาราหลังเปิดกริด ให้ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง ครั้งละ 500 กรัมต่อต้น ครั้งแรกต้นฤดูฝนหลังจากยางผลัดใบเมื่อใบอ่อนเริ่มเพสลาด ประมาณเดือนเมษายน-พฤษภาคม ครั้งที่สอง ประมาณเดือนสิงหาคม-กันยายน สำหรับพื้นที่ดินใหม่หรือดินปลูกพืชคลุมดิน ใน 2 ปีแรกอาจจะไม่ต้องให้ปุ๋ย เพราะจะคงมีธาตุอาหารที่จำเป็นหลงเหลืออยู่

5.3.4 วิธีการใส่ปุ๋ยอย่างพารา มีหลายวิธี เลือกใช้ได้ตามปัจจัยต่างๆ

- การใส่แบบหว่าน เป็นการหว่านปุ๋ยทั่วบริเวณที่จะทำการใส่ปุ๋ย เหมาะกับพื้นที่สวน ยางพาราที่เป็นที่ราบและกำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมี ควรดื่ดใช้กรณีมีฝนตกชุกเพราะจะทำให้น้ำฝนชะล้างปุ๋ยไปได้

- การใส่เป็นแถบ เป็นการใส่ปุ๋ยโดยโรยปุ๋ยเป็นแถบตามแนวแถวยางพารา วิธีนี้ใช้กับ พื้นที่ลาดชันเล็กน้อย โดยเจาะเป็นร่อง ใส่ปุ๋ยแล้วกลบ ควรใช้กับต้นยางพาราที่มีอายุ 2 ปี ขึ้นไป โดยแถบ ควรห่างจากโคนต้นประมาณ 1-1.50 เมตร ตามชั้นอายุของต้นยางพารา โดยสังเกตจากรัศมีใบเช่นกัน ความกว้างของแถบประมาณ 1 ตารางวา หรือใช้รถไถนาติดจานเดียวเจาะร่อง ความลึกประมาณ 5 ซม. หากลึกกว่านั้นจะตัดรากยางพาราให้เสียหายได้ สำหรับยางพาราที่กริดแล้วทำร่องให้ห่างโคนต้น 1.50 เมตร ซึ่งจะมีรากที่มีประสิทธิภาพดูดซับปุ๋ยอยู่มาก

- การใส่แบบหลุม เป็นการขุดหลุมใส่ปุ๋ยแล้วกลบ เหมาะสำหรับพื้นที่ลาดชัน และพื้นที่ ที่มีฝนตกชุกติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยขุดหลุมข้างลำต้น 2 หลุม ในครั้งต่อไปให้เปลี่ยนหลุมให้ตั้งฉาก กับ 2 หลุมแรก ระยะห่างของหลุมจากโคนต้น เป็นไปตามชั้นอายุของต้นยางพารา ในกรณีที่กำจัดวัชพืชไม่ ทัน หรือใส่ปุ๋ยที่ไม่ตรงกับกริดควรใช้วิธีนี้เป็นหลัก การใส่ปุ๋ยโดยวิธีนี้ลดการสูญเสียปุ๋ยได้มาก

5.4 การตัดแต่งกิ่ง ต้นยางพาราพันธุ์ดี ก่อนจะทำการเปิดกริดเอาน้ำยางพาราควรมีลำต้นเปล่าตรง (Clear Bole) ประมาณ 3 เมตรจากพื้นดิน เพื่อสะดวกในการเปิดหน้ากริด ช่วยทำให้ลมพัดโกรกได้ดี ลด ความชื้นในแปลงป้องกันการเกิดโรคราในแปลงได้ระดับหนึ่ง และที่สำคัญเมื่อต้นยางพาราใกล้ครบรอบตัด ฟันสามารถกริดยางพาราหน้าสูงได้ และจำหน่ายต้นไม้ได้ราคาดี เพราะราคาไม้ยางพารามีราคาดีในส่วน ที่สามารถนำไปปอกเป็นวีเนียร์ทำผิวไม้อัดได้

ต้นยางพาราพันธุ์ดีจะแตกกิ่งมากน้อยในขณะกำลังเจริญเติบโตตามลักษณะจำเพาะของแต่ละพันธุ์พันธุ์ยางพาราจะแตกกิ่งมากเมื่อมีการชะงักการเจริญเติบโต ในช่วงกระทบกับความแห้งแล้ง หรือ ขาดปุ๋ย เพื่อปรับรูปทรงให้ได้ตามกำหนด จึงจำเป็นต้องมีการแต่งกิ่งยางพาราทุกระยะเมื่อตรวจพบมีกิ่งงอก ออกมา จะทำการแต่งกิ่งประมาณ 3 ปีโดยมีหลักการดังนี้

ปีที่	การแต่งกิ่ง
1	ตัดทุกกิ่งที่สูงจากพื้น 30 ซม.ลงมา
2	ตัดทุกกิ่งที่สูงจากพื้น 130 ซม.ลงมา
3	ตัดทุกกิ่งที่สูงจากพื้น 300 ซม.ลงมา

การแต่งกิ่งจะต้องคำนึงถึงยอดของต้นยางพาราที่เหลือด้วย เพราะหากตัดแต่งกิ่งออกไปมาก ใบยางพาราที่มีหน้าที่สังเคราะห์แสงจะลดน้อยลงไปด้วยทำให้ความเจริญเติบโตลดน้อยลง ปกติจะตัด กิ่งออกแต่ละครั้งประมาณ 1 ใน 3 ของเรือนยอด ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการตัดแต่งกิ่ง ในปีแรกตัด แต่งได้ตลอดเวลา ปีที่ 2 และ 3 ควรดำเนินการเมื่อยางพาราเริ่มชะงักการเจริญเติบโต ประมาณเดือน ธันวาคม-มกราคม

5.5 ป้องกันภัย ภัยที่เกิดกับสวนยางพาราเกิดได้จากคน สัตว์ โรคราแมลง และภัยธรรมชาติ

- **ภัยจากคน** เกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเกิดจากเจตนาที่ไม่หวังดีต่อเจ้าของสวน ยางพารา ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มักได้แก่การไม่เข้าใจในขั้นตอนของการบำรุงรักษา การถากวัชพืชรอบ โคน หรือในแถว หรือพรวนโคนดำเนินการไถโค่นต้นยางพาราขนาดเล็กทำให้กระทบกระเทือนถึงเรือน ราก การถากในแถวโดยมีดหรือเครื่องตัดหญ้าตัดลำต้นของต้นยางพารา หรือมีดบาดลำต้น เป็นแผล การ พ่นสารเคมีกำจัดวัชพืชถูกยอดยางพาราทำให้ยอดของต้นยางพาราเหี่ยวเฉา หรือการใส่ปุ๋ยใกล้บริเวณโคน ทำให้ต้นยางพาราเหี่ยวตาย เป็นต้น ภัยที่เกิดจากเจตนา เช่น โจรธ ฉั่นเจ้าของสวนยางพารา มาแอบฟันต้น ยางพาราทิ้ง หรือใช้ยาฆ่าตอรอบบริเวณโคนต้นทำให้ต้นยางพาราตาย เป็นต้น

การป้องกันและแก้ไข ภัยที่เกิดจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์สามารถแก้ไขได้โดยการให้ความรู้ และควบคุมการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด สำหรับภัยจากการเจตนาจำเป็นต้องแก้ไขโดยกระบวนการมวลชนสัมพันธ์และทางนิติศาสตร์

- **ภัยจากสัตว์** เกิดได้ทั้งสัตว์เลื้อยและสัตว์ป่า ภัยจากสัตว์เลื้อย พบมากคือวัวควายเข้ามา กินหญ้าในแปลงปลูกยางพาราเหยียบย่ำถูกต้นยางขนาดเล็กเสียหาย หรือใช้ลำตัวเสียดสีกับเปลือกต้นยาง

การป้องกันและแก้ไข การล้อมรั้ว หรือการกำจัดวัชพืชที่เป็นอาหารของสัตว์เลื้อย จะป้องกันได้ส่วนหนึ่งในบางครั้งอาจจำเป็นต้องใช้ยามระวังสัตว์เลื้อย ติดป้ายตักเตือนเจ้าของสัตว์หรือพบปะ พูดคุยกับเจ้าของสัตว์ หากดำเนินการแล้วยังแก้ปัญหาไม่ได้ก็ต้องดำเนินการตามกฎหมาย ในส่วนของสัตว์ป่าการทำให้เตียนโล่งอยู่โดยสม่ำเสมอป้องกันเม่นและหมีได้ สำหรับช้างป่าป้องกันได้โดยงดปลูกพืช อาหารช้างในพื้นที่ปลูกยางพาราจะทำให้ปัญหาเบาบางลง

- **ภัยจากโรค รา แมลง** ที่มักจะพบในแปลงยางพาราคือโรคใบยางพาราร่วงในช่วงฤดูฝน ที่เกิดจากรา ไฟทอปเทอร่า ซึ่งเกิดกับยางพาราบางชนิดโดยเฉพาะพันธุ์ RRIM 600 โรคราดำทำลายท่อน้ำยางทำให้ยางพาราหน้าแห้งไม่มีน้ำยางพาราไหล โรคราสีชมพูที่กิ่งของยางพาราขนาดใหญ่ ในส่วนของแมลงที่พบมากคือปลวกกัดกินเปลือกรากที่แห้ง ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างดินกับรากต้นยางพาราทำให้ต้น ยางพาราเหี่ยวตาย ตัวด้วง หนอนทราย เพลี้ย หอย สามารถกำจัดโดยใช้สารฆ่าแมลง

การป้องกันและแก้ไข ต้องดำเนินการป้องกันและแก้ไขจากสาเหตุของโรครานั้น โรคใบ ร่วงจากราไฟทอปเทอร่า_ก่อนปลูกจะต้องศึกษาจากแผนที่ขอบเขตโรคระบาดยางพาราก่อนว่าเขตพื้นที่ที่จะปลูกนั้นมีการระบาดของโรคนี้หรือไม่ หากมีต้องงดปลูกยางพาราพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ แต่หากปลูก ไปแล้ว วิธีป้องกันเบื้องต้นคือ หยุดการแพร่กระจายของเชื้อราชนิดนี้ เชื้อราชนิดนี้ไม่สามารถติดต่อไปทาง อากาศได้ พาหะของราชนิดนี้คือคน รถยนต์ ที่เคยผ่านแปลงที่มีราชนิดนี้ระบาดหรือเครื่องมือกรีดยางพารา ที่เคยใช้กับแปลงที่มีราชนิดนี้มาก่อนโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตามการป้องกันก็ทำได้ยากยิ่ง ผลกระทบของโรค นี้ จะทำให้น้ำยางพาราลดปริมาณลงเพราะใบสีเขียวที่มีคลอโรฟิลล์ถูกทำลายการสร้างอาหารโดยการ สังเคราะห์แสงลดลง ดังนั้นหลังจากการเกิดใบร่วงผ่านไปแล้ว เจ้าของสวนจะต้องปรับปรุงแปลงปลูกโดย การใส่ปุ๋ย ยูเรีย เร่งการงอกของใบเพื่อการสังเคราะห์แสงเป็นไปตามปกติ

- **ภัยจากธรรมชาติ** เกิดจากความแปรปรวนของธรรมชาติรอบตัว เช่น ฝนตกหนักเกิด น้ำท่วมแปลงยางพาราขนาดเล็กแช่ขังอยู่หลายวัน ฝนทิ้งช่วงเกิดความแห้งแล้ง บางครั้งเกิดไฟป่าลุกลามไหม้ แปลงปลูก ลมแรง ทำให้ต้นยางพาราโค่นล้ม ลมพายุหมุน ทำให้กิ่งยางพาราหัก หรือ

พายุไต้ฝุ่นทำลายพื้นที่ สวนยางพาราเป็นบริเวณกว้างเช่นกรณีไต้ฝุ่นเกย์ในปลายปี พ.ศ. 2532 ทำลายสวนยางพาราในจังหวัด ชุมพร แผ่นดินไหวทำให้เกิดแผ่นดินแยกหรือยุบตัว บางครั้งแผ่นดินไหวในทะเลก่อให้เกิดคลื่นยักษ์ ซึนามิ ซัดใส่สวนยางพาราที่ปลูกริมทะเลได้รับความเสียหาย เฉกเช่นปลายปี พ.ศ. 2547 ที่ 6 จังหวัดภาคใต้เป็น ต้น

การป้องกันและแก้ไข ภัยจากธรรมชาตินับเป็นภัยที่ป้องกันแก้ไขได้ยาก เพราะเจ้าของ สวนจะไม่ทราบล่วงหน้าว่าจะเกิดภัยใดขึ้นในเวลาใด แต่ภัยธรรมชาติที่ไม่รุนแรงก็แก้ไขได้บ้าง เช่น

1) การป้องกันลมที่เกิดจากลมมรสุมซึ่งจะทำให้ต้นยางพาราที่มีอายุประมาณ 3 ปีขึ้นไปปลิวจากลมมรสุมที่พัดแรง ได้แนะนำไว้แล้วในขั้นตอนของการปักหลักหมายปลูกแต่บางครั้งกำหนดทิศทางของหลักไม่ได้หากเกิดลมมรสุมพัดแรงจะปรากฏในกรณีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ในช่วงยางพาราล้มก่อนหน้าที่จะตัดแต่งกิ่ง หรือล้มไปก่อนแล้ว แก้ไขได้โดยการตัดยอดของต้นที่ล้ม แล้วใช้รถแบคโฮ ขุดหลุมฝังใหม่ หรือขุดหลุมด้วยแรงคนปลูกใหม่ก็ได้

2) การป้องกันไฟไหม้สวนยางพารา ที่เกิดจากความแห้งแล้ง ในประเทศไทย จะ เกิดความแห้งแล้งในช่วงปลายปีถึงต้นปีระหว่างเดือนธันวาคม-เมษายน การปลูกสร้างสวนยางพาราเป็น การลงทุนสูง หากถูกไฟไหม้เสียหายค่าตอบแทนต่างๆ ที่จะได้รับเป็นศูนย์ จึงจำเป็นต้องป้องกันไฟไหม้ อย่างได้ผล หลักการสำคัญของการป้องกันไฟคือการลดวัชพืชออกจากแปลงให้มากที่สุด เมื่อมีวัชพืชอยู่ น้อยไฟก็ไม่เกิดขึ้นในแปลง การป้องกันไฟมีหลายวิธี แต่ที่ได้ผลที่สุดสำหรับการป้องกันไฟในแปลง ยางพารา คือ

2.1) ใช้รถแทรกเตอร์ล้อยางไถพรวนระหว่างแถวของยางพารา โดยใช้รถ แแทรกเตอร์ล้อยางติดฉนวนไถ 7 จาน ไถระหว่างแถวดำเนินการระหว่างเดือน พฤศจิกายน-ธันวาคม จะทำให้ วัชพืชถูกไถพลิกทับอยู่ใต้ผิวดิน สำหรับชีไถในแปลงยางพาราอายุ 1 ปีไถแยกจากโคนยางพาราอายุ 2-6 ปี

2.2) การทำแนวป้องกันไฟ วิธีนี้ใช้กับสวนยางพาราที่ปลูกในพื้นที่ลาดชันทุกชั้นอายุ และยางพาราที่เปิดกรีดแล้วทุกสภาพพื้นที่ เนื่องจากในพื้นที่ดังกล่าวเครื่องจักรเข้าไปทำงานไม่ได้ วิธีการ ทำแนวกันไฟ โดยการไ้ใช้จอบถากวัชพืช ถูวดรวมกองกลาง และทำการชิงเผา แนวกันไฟที่จะทำ ทำรอบ เขตแปลง ริมทางตรวจการ และทำแนวย่อยในแถวยางพาราเพื่อให้มีวัชพืชหลงเหลืออยู่น้อยที่สุด และถ้า สามารถถากวัชพืชออกจากแปลงปลูกมาเผาได้มากที่สุดก็จะปลอดภัยที่สุด อย่างไรก็ตามกรณีมีพื้นที่มากๆ การจะทำให้วัชพืชหมดสิ้นไปในครั้งเดียวจะไม่ทันกับความแห้งแล้ง จึงควรทำกิจกรรมต่างๆ เป็นขั้นเป็น ตอน ดังนี้

- ทำแนวกันไฟรอบแปลง และทางตรวจการก่อนโดยถากหญ้าด้วยจอบกว้าง ประมาณ 20 เมตร ถูวดวัชพืชรวมกองแถวยางพาราและทำการชิงเผาในเวลากลางคืน การชิงเผาควร ระวังมิให้มีความรุนแรงโดยจำกัดกองเชื้อไฟให้มีขนาดเล็ก และห่างต้นยางให้มากที่สุด

- ต่อมาทำแนวซอยเข้ากลางล๊อคที่เหลือไปเรื่อยๆ จนหมดพื้นที่

ข้อควรระวังในการทำแนวกันไฟและชิงเผา

1) ระหว่างทำแนวป้องกันไฟและชิงเผาไม่เสร็จ จะใช้ยามระวังไฟในเวลากลางคืน
2) แปลงที่จะทำการถากเตียนในแนวกันไฟได้จะต้องกำจัดวัชพืชมาอย่างต่อเนื่อง
3) ในกรณีพื้นที่ลาดเทการทำแนวกันไฟในขั้นตอนที่ 2 และ 3 ควรกองเศษวัชพืชไว้ใกล้แถวที่อยู่ข้างล่างมากกว่าข้างบน เพราะเวลาเผาไฟยอดไฟจะเอียงขึ้นเขา กองวัชพืชควรมีความกว้างไม่เกิน 50 ซม.

4) วัชพืชที่ถากหรือถากไว้ให้ทำการเผาโดยเร็วไม่ควรทิ้งไว้เกิน 7 วัน ควรจะชิงเผาขณะที่ เศษวัชพืชมีความชื้นหลงเหลืออยู่บ้าง จะทำให้การชิงเผาสะดวกขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนเนื้อที่

ด้วย หาก พื้นที่เป็นผืนใหญ่ควรวางแผนการถางวัชพืชเป็นตอนช่วย และจึงเผาไปตามลำดับ ไม่ควรถางวัชพืชหมด คราวเดียวทั้งแปลงแล้วค่อยจุดเพราะจะทำให้หญ้าแห้งกรอบ ไฟไหม้รุนแรง

5) ช่วงเวลาการชิงเผาที่ดีที่สุดระหว่างเดือน พฤศจิกายน-มกราคม ซึ่งเป็นช่วงอากาศเย็น ใช้ เวลาระหว่าง 18.00 น. - 24.00 น .

6) การเริ่มเผาให้เริ่มจากทางใต้ลมก่อนเสมอ โดยเลือกแถวที่อยู่ใต้ลมที่สุด และในแถวก็ให้ เผาจากใต้ลมเช่นกันเมื่อแถวแรกไฟไหม้ไปประมาณ 10 เมตร จึงเผาแถวที่ 2 โดยใน 1 แถวมีคนงานประจำ 2 คน สำหรับในพื้นที่ลาดเท ให้เริ่มเผาจากยอดเขาลงหาดินเขา

7) อุปกรณ์ประจำตัวคนงานที่มีหน้าที่ ชิงเผาคนที่ 1 มีถังฉีดน้ำคนที่ 2 มีไม้ตีไฟ เมื่อไฟลุก แรงคนงานทั้ง 2 จะชะลอการลุกไหม้ด้วยการใช้อุปกรณ์ดับไฟที่มี และเมื่อเผาแต่ละแถวเสร็จแล้วจะทำ การดับไฟที่คงไม่เศษไม้ปลายไม้เป็นถ่านไฟให้หมด

8) ในเช้าของวันรุ่งขึ้นจะต้องจัดคนงาน 1 หมู่ออกตรวจสอบบริเวณที่เผาผ่านไปแล้วเมื่อคืน หากปรากฏมีไฟยังคุกรุ่นอยู่ในแปลงปลูกให้ดับให้หมด เวลาที่ตรวจสอบที่ดีที่สุดคือประมาณ 11.00 น. ซึ่งแดดเริ่มร้อนขึ้น

อย่างไรก็ดี การจำกัดวัชพืชอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจะช่วยให้การชิงเผากะทำได้ง่ายและ ไม่มีผลกระทบต่อต้นยาง กล่าวคือ การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชประเภทใบเลี้ยงเดี่ยวให้หมดจากแปลงตั้งแต่ ยังมีขนาดเล็ก และเมื่อวัชพืชเปลี่ยนสภาพเป็นใบเลี้ยงคู่ ให้ทำการกำจัดบ่อยครั้งให้ย่อยสลายในฤดูฝนให้ มากจะช่วยให้มีเศษวัชพืชเหลือตกค้างในฤดูแล้งน้อยลงมาก

5.6 สํารวจอัตราการรอดตายและความเจริญเติบโต สํารวจอัตราการรอดตายและความเติบโต เป็นการประเมินผลการทํางานที่ผ่านมาในทุกปี ว่า มีความสำเร็จ หรือผิดพลาดประการใด เพื่อจะได้แก้ไขได้ในปีต่อไป ข้อมูลที่ต้องสํารวจ คือ

- **เปอร์เซ็นต์รอดตาย** คือจำนวนต้นยางพาราที่รอดตายในแต่ละปี การปลูกยางพารา โดยทั่วไปควรมีจำนวนต้นรอดตายในปีแรกไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ปีที่สองไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 และปีที่ สามไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 จึงจะประสพผลสำเร็จ

- **ความโตทางเส้นรอบวงระดับอก(Girth at Breast high)** หรือเรียกย่อว่า GBH คือความโตทางเส้นรอบวงในระดับ 1.50 ม. ใช้หน่วยวัดเป็น เซนติเมตร ยางพาราเป็นพืชโตเร็ว

- **ความสูง** ต้นยางพาราจะมีความสูงเฉลี่ยเมื่อโตพร้อมกรีดที่อายุ 6-7 ปี ประมาณ 12- 15 เมตรตามลักษณะของแต่ละชนิดพันธุ์และการจัดระยะปลูกดังนั้นความสูงเฉลี่ยทุกปี น่าจะเพิ่มขึ้นปีละ 2 เมตรเป็นอย่างน้อยถ้าเริ่มปลูกทันในเดือนพฤษภาคม ของทุกปี การวัดความสูงวัดจากพื้นดินถึงเรือนยอด นิยมใช้หน่วยวัดเป็นเมตร

ช่วงเวลาของการดำเนินการควรดำเนินการเมื่อต้นยางพาราชะงักการเจริญเติบโตจากความแห้งแล้งประมาณเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ ของทุกปี ข้อมูลทั้งสามอย่างสามารถตรวจวัดพร้อมกันได้ จำนวนต้นที่เป็นตัวอย่างที่ใช้ตรวจวัดขึ้นอยู่กับปริมาณพื้นที่ที่ปลูก โดยข้อเท็จจริงแล้วหากสํารวจตรวจวัด ได้ถึง 100% ข้อมูลจะถูกต้องมาก

6. การเก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา

6.1 การเตรียมการก่อนกรีดยางพารา เมื่อยางพาราที่ปลูกไว้มีอายุ 6 – 6.5 ปีเต็ม จะต้องทำการตรวจสอบดูว่ายางพาราที่ ปลูกไว้มีขนาดโตที่จะทำการกรีดยางได้ประมาณ ร้อยละเท่าใด โดยการวัดความโตทางเส้นรอบวงที่ระดับ อก ว่ามียางพาราที่โตเกิน 50 ซม.จำนวนเท่าใด ทำเครื่องหมายไว้ให้ชัดเจนโดยอาจจะใช้สีแดงทาไว้เป็น รูปเครื่องหมายใดๆก็ได้ การเปิดกรีดในปีแรกควรมีจำนวนต้นที่ได้ขนาดมากกว่า 50% ของจำนวนปลูก ทั้งหมด ปัจจุบันนิยมกรีดยางพาราหน้าแรกที่มีความสูง 75 ซม. ขนาดของลำต้นอาจจะเล็กกว่าเดิมได้บ้าง แต่ไม่ควรต่ำกว่า 45 ซม.หากมีจำนวนต้นที่กรีด

ได้น้อยกว่า 50% ให้เปิดกริดในปีที่ 7 ซึ่งสามารถกริดได้ ทุกต้นแล้ว ยกเว้นต้นที่ปลูกซ่อมในปีที่ 2 และยังมีขนาดเล็ก

6.2 การกริดยาง ระบบการกริดยางของสวนป่า ใช้ระบบการเปิดหน้ากริด 1/3 ของลำต้น กริด 2 วัน หยุด 1 วัน

ข้อปฏิบัติของผู้กริดยางพาราในแปลงกริด ผู้กริดยางจะต้องปฏิบัติในเรื่อง ต่างๆ ดังนี้

ก. ตำแหน่งที่จะทำการเปิดกริดยางพารา โดยทั่วไปจะเปิดกริดที่ระดับความสูง 1.50 เมตรเหนือรอยเท้าช้าง แต่จากการวิจัยของสถาบันวิจัยยาง แนะนำว่าเฉพาะหน้ากริดแรกให้เปิดกริด ที่ความสูง 75 ซม. เหนือรอยเท้าช้างจะเหมาะสมที่สุด

ข. กริดยางจากซ้ายบนมาขวาล่าง ให้มีความลาดเอียงของหน้ากริด ประมาณ 35 องศา ก่อนเปิดกริดจะต้องทำรอยขีด หน้าหลัง เพื่อไม่ให้หน้ากริดล้าไปด้านหนึ่งด้านใด และนำลวดรับ จอกยางมาผูกไว้ต่ำจากหน้ากริดประมาณ 6 - 8 นิ้ว ในร่องรอยขีดด้านหน้าต่ำกว่าหน้ากริดประมาณ 4 นิ้ว ให้ปักลื่นยางเพื่อรับน้ำยางลงจากรับน้ำยาง

ค. การกริดยางแต่ละครั้ง ต้องสูญเสียเปลือกน้อยที่สุด ไม่เกินครึ่งละ 2-3 มิลลิเมตร ในหนึ่งเดือนสูญเสียเปลือกไม่เกิน 3 ซม.

ง. กริดยางทุกวันทีฝนไม่ตกระหว่างเวลา 04.00 - 06.00 น. เริ่มเก็บน้ำยาง 06.00 - 08.00 น. วันไหนกริดยางไม่ได้ให้แจ้งให้เจ้าของสวนยางพาราทราบ การเปิดกริดยาง สัปดาห์แรก ให้หยางจอกรับน้ำยางไว้เพื่อทำเศษยาง เมื่อน้ำยางเริ่มไหลดีแล้วจึงเก็บน้ำยางสดส่งจุดซังใน กรณีขายน้ำยางสดหรือนำไปแปรรูปที่โรงงานกรณีทำยางแผ่นดิบ หลังการเก็บน้ำยางแต่ละครั้ง ให้คว่ำจอกไว้ที่ลวดรับน้ำยาง แม้จะมีน้ำยางไหลอยู่ก็ตาม เพื่อป้องกันกริดในอากาศ หรือที่มาพร้อมน้ำฝนไป ตกค้างอยู่ในจอกยาง ซึ่งจะทำให้จอกยางสกปรกทำให้น้ำยางที่กริดวันต่อไปแข็งตัวในจอกได้

จ. ไม่กริดยางในวันที่ฝนตกจนหน้ากริดเปียกชื้น

ฉ. เศษยางทุกประเภทเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นให้รวบรวมส่งเจ้าของสวนยาง ยางพาราเพื่อนำไปจำหน่ายแบ่งผลประโยชน์ตามข้อตกลง

ช. ผู้กริดยางต้องพยายามป้องกันเชื้อราสมดินในหน้ากริดที่ผ่านมาแล้วทุกเดือน

ซ. อุปกรณ์ที่ใช้ในการกริดยางอันได้แก่ มีดกริดยาง หินลับมีดกริดยาง เครื่องให้ แสงสว่าง ในเวลากลางคืน ถึงเก็บรวบรวมน้ำยางสด เป็นอุปกรณ์ส่วนตัวที่ผู้กริดยางต้องหามาด้วยตนเอง

ทั้งนี้ จำนวนวันกริดรวมต่อปีไม่ควรเกิน 160 วัน

6.3 การเก็บรวบรวมน้ำยางสด

ต้นยางพาราที่ได้ทำการกริดยางทุกต้นจะมีน้ำยางสดไหลลงจอกที่หยางรับไว้ประมาณ 2-3 ชั่วโมง ส่วนใหญ่จะหยุดไหล ช่วงเวลาการไหลขึ้นอยู่กับอุณหภูมิในแปลงกริดด้วย หากเป็นช่วงอากาศหนาวเย็นจะไหลนานกว่าช่วงอากาศร้อน ผู้กริดยางจะต้องใช้การสังเกตเอง เมื่อน้ำยางพาราส่วนใหญ่หยุดไหลแล้วผู้กริดยางพาราจะเก็บน้ำยางพาราลงถังเก็บ ซึ่งเป็นถังปากกว้างเท่ากันถึง เมื่อเก็บน้ำยาง หมดทุกต้นแล้ว จึงเทใส่ถังที่มีฝาปิดเพื่อการขนส่ง เมื่อรวบรวมน้ำยางได้แล้วก็เข้าสู่ขบวนการจำหน่ายต่อไป

6.4 การคำนวณผลผลิตรายปี

การคำนวณผลผลิตเพื่อประมาณการเป้าหมายรายปี ดำเนินการดังนี้

- กรณีแปลงเปิดกริดหลัง 3 ปีขึ้นไป ได้จากการเก็บสถิติย้อนหลังรายแปลงของสวนป่า เพื่อหาค่าเฉลี่ยต่อไร่ จากนั้นจึงนำมาใช้คำนวณประมาณการเป้าหมายปีถัดไป ดังสมการ

ค่าเฉลี่ยปริมาณผลผลิตน้ำยางพารารายแปลง (กก./ไร่) x พื้นที่ (ไร่) = เป้าหมายรายแปลง

- กรณีแปลงเปิดกรีด 1-3 ปีแรก การคำนวณผลผลิตจากการอ้างอิงข้อมูลผลผลิตจากสถาบันวิจัยยาง ดังสมการ

ข้อมูลผลผลิตยางเปิดกรีดตามอายุ 1-3 ปี รายแปลง (กก./ไร่) x พื้นที่ (ไร่) = เป้าหมายรายแปลง

ตารางแสดงข้อมูลอัตราผลผลิตยางพาราตามอายุการเปิดกรีดยางพาราพันธุ์ RRIM 600

ปีกรีด	1	2	3
ผลผลิต (กก./ไร่)	171	233	280

ดังนั้น ผลรวมของเป้าหมายรายแปลง = เป้าหมายผลผลิตยางพาราประจำปี

7. การทำไม้ยางพารา

ไม้ยางพารา เป็นผลผลิตสุดท้ายที่เจ้าของสวนยางพาราจะได้รับเมื่อครบรอบตัด ฟัน หรือเมื่อหยุดกรีดยางพาราแล้ว เนื้อไม้ยางพารามีประโยชน์ในวงการอุตสาหกรรมมาก ราคาจะขึ้นลง ตามปัจจัยต่างๆ หลายประการ เช่น ภาวะความต้องการของตลาดโลก ขนาดของไม้จำนวนของต้นยางพาราที่คงเหลือ ความใกล้เคียงจากตลาดหรือท่าเรือ สภาพพื้นที่ปลูก เส้นทางการคมนาคม ฤดูกาล และราคาของยางพารา แผ่นดิบและราคาน้ำยางสด เป็นต้น

ภาวะความต้องการของตลาดโลก เนื้อไม้ยางพาราส่วนใหญ่จะส่งออกไปขาย ยังต่างประเทศ มีผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปในประเทศบ้าง แต่ไม่มากนัก เมื่อตลาดโลกมีความต้องการเนื้อไม้ ยางพารามาก ราคาไม้ยางพาราในประเทศก็จะปรับตัวสูงขึ้นด้วย

ขนาดของไม้และลักษณะต้นยางพารา ต้นยางพาราขนาดใหญ่ เปราะตรง สามารถนำไปปอกเป็นไม้วีเนียร์ทำผิวไม้อัดได้ หรือแปรรูปเป็นไม้หน้ากว้างตั้งแต่ 6 นิ้วขึ้นไป ราคาซื้อ ขายในสวนจะสูงกว่าไม้ขนาดเล็กซึ่งใช้ประโยชน์ได้น้อยกว่า ขนาดของไม้ยางพารา และลักษณะของต้น ยางพาราขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์ยาง ยางพาราพันธุ์ RRIM 600 มีขนาดเล็กกว่ายางพาราพันธุ์ GT 1 และ PB 235 แต่พันธุ์ PB 235 มีลำต้นเปลาตรงกว่าพันธุ์ GT 1 สภาพดินที่ปลูกยางพารา ยางพาราชนิดเดียวกันปลูกในดินร่วน ปริมาณน้ำฝนมากย่อมมีขนาดใหญ่กว่าส่วนที่ปลูกในพื้นที่ดินทรายและปริมาณ น้ำฝนน้อย และอายุของต้นยางพาราต้นยางพาราที่อายุมากย่อมมีเนื้อไม้มากกว่าต้นยางพาราที่อายุน้อยกว่า

จำนวนของต้นยางพาราที่คงเหลือ ในการคำนวณราคาเพื่อซื้อขายไม้ ยางพารายืนต้นจะต้องคำนึงถึงขนาดและจำนวนต้นยางพาราด้วย การซื้อขายมักจะตกลงราคาเป็นไร่ โดยคิด 1 ไร่มีจำนวนต้นยางพารา 70 ต้น หากมีต้นยางเหลืออยู่น้อยจำนวนไร่ที่ใช้ในการจ่ายเงินจะน้อยกว่าพื้นที่ จริงด้วย เช่นมีพื้นที่ปลูกยางพารา 10 ไร่ แต่มีต้นยางพาราคงเหลือ 560 ต้น ผู้ซื้อจะคิดราคาให้= 560/70 = 8 ไร่ เท่านั้น

ความใกล้เคียงจากตลาดหรือท่าเรือ ผู้ซื้อต้นยางพาราจากสวนยางมักนำไป แปรรูปที่โรงเลื่อยไม้ยางพาราตามท้องที่ต่างๆ หากสวนยางพาราอยู่ไกลจากโรงเลื่อยมากราคาก็ต้องต่ำกว่า สวนยางพาราที่อยู่ใกล้ โรงงานแปรรูปไม้ยางพาราก็ต้องส่งเนื้อไม้ที่แปรรูปแล้วไปยังโรงงานอื่นๆ หรือท่าเรือ ตลาดของไม้แปรรูปยางพาราส่วนมากจะอยู่ที่ กรุงเทพฯ หรือขอนแก่น ดังนั้นราคาเนื้อไม้ยางพารา ในภาคตะวันออกจึงสูงกว่าราคาเนื้อไม้ยางพาราในภาคใต้

สภาพพื้นที่ปลูก ยางพาราที่ปลูกในพื้นที่ลาดชัน การทำไม้ออกยากกว่า ยางพาราที่ปลูกในพื้นที่ราบ ราคาซื้อขายย่อมต่ำกว่ายางพาราในพื้นที่ราบ

เส้นทางการคมนาคม เป็นปัจจัยสำคัญในการขนส่งไม้ยางพาราไปโรงงาน แปรรูป ยางพาราที่ปลูกไว้ริมถนนที่สามารถใช้ขนส่งได้ทุกฤดูกาล ราคาจะดีกว่า ยางพาราที่ปลูกไกลเส้นทาง คมนาคมที่ผู้

ซื้อจะต้องทำทางเข้าไปจนไม่ยางพารา บางครั้งเป็นที่ตาบอดจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ผ่านสวนยางพาราเจ้าอื่น ราคาซื้อขายจะต่ำกว่ากรณีแรก

ฤดูกาล เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาซื้อขายไม้ยางพาราเช่นกัน พ่อค้า ชอบซื้อเนื้อไม้ในฤดูร้อนเพราะการขนส่งสะดวก แต่คนขายหรือเจ้าของสวนชอบขายในฤดูฝน เพราะ ในช่วงฤดูร้อนยังกรีดยางพาราได้ ดังนั้นราคาซื้อขายไม้ยางพาราในฤดูฝนจึงถูกกว่าในฤดูร้อน

ราคายางพาราแผ่นดิบและราคาน้ำยางสด ในขณะที่ราคาน้ำยางสดหรือ ยางพาราแผ่นดิบมีราคาดี เจ้าของสวนจะชะลอการขายต้นยางพารา ราคาไม้ยางพาราในขณะนั้นจึงสูง

การจัดทำแผนการทำไม้ 25 ปี

สวนป่าจะดำเนินการสำรวจกำลังผลิตไม้ประจำปีโดยนับตั้งแต่ปี 2556 จะเป็นการสำรวจ 100% ของพื้นที่ เพื่อจัดทำและปรับปรุงแผนการทำไม้ให้สอดคล้องกับอายุต้นยางพารา, ปริมาณกำลังผลิต และนโยบายของ อ.อ.ป. และคำนวณหาปริมาณความเพิ่มพูนรายปี (Annual Yield Increment : AYI) เพื่อประกอบการพิจารณาแผนการทำไม้ประจำปี

สมการคำนวณปริมาตรไม้ยางพาราพันธุ์ RRIM 600

$$v = 4E-05g^{2.1963}$$

v = ปริมาตรไม้ยาง (ลบ.ม.)

g = เส้นรอบวงของลำต้น (ซม.)

ที่มา : นายอารักษ์ จันทูมาและคณะ.2548. สถาบันวิจัยยาง,กรมวิชาการเกษตร

สมการคำนวณปริมาณความเพิ่มพูนรายปี (Annual Yield Increment : AYI)

$$AYI = \text{ปริมาตรไม้ (ลบ.ม.)} / \text{อายุ (ปี)} / \text{พื้นที่ (ไร่)}$$

การเตรียมการก่อนตัดฟัน ก่อนจะมีการโค่นล้มตัดฟันจะต้องมีขั้นตอนใน การดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

1) แจ้งขอรับเงินสงเคราะห์จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) การขายยางพาราแผ่นดิบและน้ำยางสดปัจจุบัน เมื่อมีการแปรรูปน้ำยาง และส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศ รัฐบาลจะหักค่า พรีเมียม (Premium) ไว้ส่วนหนึ่ง เพื่อมอบให้สำนักงานสงเคราะห์การทำสวนยางนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการสงเคราะห์เจ้าของสวนยางพาราเมื่อมีการโค่นยางพาราแปลงเก่าและปลูกใหม่ ในปี พ.ศ. 2549 จะจ่ายให้เกษตรกรไร่ละ 7,300.- บาทในเวลา 6 ปี ดังนั้นก่อนจะตัดโค่นต้นยางพาราประมาณ 2 ปี เจ้าของสวนต้องติดต่อสำนักงานสงเคราะห์การทำสวนยางในบริเวณใกล้เคียงซึ่ง ทาง สกย. จะมาตรวจสอบรายละเอียดต่างๆ และกำหนดช่วงเวลาการรับทุนให้

2) การขายไม้ยางพารา เมื่อ สกย.อนุมัติกองทุนให้แล้ว สวนป่าจะต้องดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับการทำไม้ยางพาราของ อ.อ.ป. ซึ่งโดยปกติแล้วจะดำเนินการกำหนดราคาขายเป็นไร่เมื่อได้ผู้รับซื้อ สวนป่าจะดำเนินการส่งมอบพื้นที่ให้แก่ผู้รับซื้อเพื่อดำเนินการทำไม้ยางพาราในแปลงออกทั้งหมด (Clear Cutting) โดยใช้แรงงานคน ผสมผสานกับการใช้เครื่องจักรกล ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ อ.อ.ป. เป็นผู้ควบคุมการทำไม้ให้เป็นไปตามสัญญาซื้อขาย เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้น จะมีคณะกรรมการตรวจรับพื้นที่เพื่อดำเนินการปลูกทดแทนในพื้นที่ทำไม้ต่อไป

3) การเบิกจ่ายค่างวดจาก สกย. สกย.จะไม่จ่ายเงินให้ในครั้งเดียว แต่จะจ่ายให้ เป็นงวดๆ บางงวดเป็นการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช หรือปุ๋ย สกย.จะจ่ายเป็นสารเคมีและปุ๋ยให้แทนเงินสด เจ้าของสวนยางพาราจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ สกย.กำหนดหนดโดยเคร่งครัด เมื่อดำเนินงาน เสร็จแต่ละงวด ให้รายงาน สกย. สกย.จะส่งเจ้าหน้าที่มาตรวจสอบถูกต้องแล้วจึงจะจ่ายค่างวดต่อไป

กระบวนการดำเนินงานควบคุมตรวจสอบติดตามด้านการทำไม้ (Chain of Custody : CoC)

- 1) สวนป่าดำเนินการทำไม้ตามแผนการทำไม้ 25 ปี และเป้าหมายการผลิตตามแผนธุรกิจประจำปี โดยขออนุมัติดำเนินการทำไม้กับทางองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคใต้ และเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการ สํารวจกำลังผลิตและวิธีการจำหน่ายไม้
- 2) เมื่อได้รับอนุมัติแผนการทำไม้ สวนป่ายื่นหนังสือกรมป่าไม้เพื่อแจ้งความประสงค์ขอทำไม้ ออก กรมป่าไม้จะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการสำรวจกำลังผลิต 100% และสวนป่าชำระเงินธรรมเนียมค่าขายไม้แก่กรมป่าไม้ตามระเบียบ
- 3) สวนป่าดำเนินการยื่นความประสงค์ขอรับทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ต่อสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางเขตท้องที่
- 4) คณะกรรมการสำรวจกำลังผลิตฯ รายงานผลการสำรวจ และกำหนดวิธีการจำหน่ายไม้ยางพาราให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคใต้ทราบ และพิจารณาอนุมัติ พร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคาค่าขึ้นดําเสนอองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เพื่อพิจารณาอนุมัติ
- 5) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคใต้ ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการประกาศประมูลขายไม้ยางพารา, ผู้ควบคุมการทำไม้, ผู้ควบคุมการเคลื่อนย้ายไม้ และคณะกรรมการตรวจรับพื้นที่หลังการทำไม้
- 6) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคใต้ หรือองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขต (ตามแต่การมอบอำนาจ) ดำเนินการประกาศประมูลขายไม้ยางพารา เมื่อครบตามกระบวนการได้ผู้ชนะการประมูลและดำเนินการจัดทำสัญญาซื้อขายแล้ว จะรายงานสำเนาสัญญาซื้อขายให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขต และสวนป่าทราบ เพื่อดำเนินการส่งมอบพื้นที่ทำไม้
- 7) เจ้าหน้าที่ควบคุมการทำไม้ ดำเนินการควบคุม/ดูแลให้ผู้ซื้อตามสัญญาดำเนินการโค่นล้มไม้ ตัดปลายไม้ ซักลาก ถอนต่อไม้ ขนย้ายไม้มาไว้ริมทางตรวจการณ์โดยรถแทรกเตอร์ล้อยาง และตัดทอนไม้ริมทางตรวจการณ์ เพื่อขนย้ายไม้ขึ้นรถบรรทุก โดยใช้รถคืบ/แรงงานคน
- 8) สวนป่าออกหนังสือกำกับกับการเคลื่อนย้ายไม้ยางพาราจำนวน 2 ชุด (ต้นฉบับ/คู่ฉบับ) ให้ผู้ซื้อ เพื่อขนส่งไม้ไปยังโรงงาน/โรงซัง (ต่อรอบการซัง)
- 9) โรงงาน/โรงซัง ดำเนินการชั่งน้ำหนัก เจ้าหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนย้ายไม้ตรวจสอบและลงรายละเอียดตามหนังสือกำกับกับการเคลื่อนย้ายฯ สวนป่าเก็บต้นฉบับ และมอบคู่ฉบับให้ผู้ซื้อ
- 10) เมื่อผู้ซื้อดำเนินการทำไม้เสร็จสิ้นตามสัญญา คณะกรรมการตรวจรับมอบพื้นที่ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ทำไม้ และรายงานผลให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคใต้ทราบ

**ตารางแสดงข้อมูลการสำรวจเปอร์เซ็นต์รอดตายและปริมาณไม้ในพื้นที่แปลงให้ผลผลิต
ของสวนป่าวังวิเศษ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตหาดใหญ่ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคใต้**

ลำดับที่	แปลงปี	ชื่อปลูกปี	ชนิดพันธุ์	เนื้อที่ตาม ทะเบียน (ไร่)	อายุปลูก (ปี)	จำนวนต้น ต้นเป็น	% รอดตาย	% ต้นกรีดได้	ปริมาณไม้ทั้งแปลง (ลบ.ม.)	ปริมาณไม้เฉลี่ย (ลบ.ม./ไร่)	ความสมบูรณ์ (ลบ.ม./ ไร่/ปี)
1	2524	2551	ยางพารา RRIM 600	106.2	9	5,669	96.28	93.65	857.57	8.08	0.90
2	2521	2530	ยางพารา RRIM 600	194.26	30	5,961	70.69	67.64	5,179.35	43.16	1.44
3	2522	2533	ยางพารา RRIM 600	141.06	27	2,289	86.70	78.03	776.61	5.53	0.20
4	2524	2534	ยางพารา RRIM 600	104.69	26	1,561	68.68	57.33	458.92	5.98	0.23
5	2521	2547	ยางพารา RRIM 600	16.54	13	637	90.35	83.83	233.20	14.10	1.08
6	2521	2548	ยางพารา RRIM 600	11.83	12	630	87.50	81.11	204.80	17.31	1.44
7	2524	2548	ยางพารา RRIM 600	141.04	12	8,429	90.39	89.90	2,645.45	20.30	1.69
8	2519	2532	ยางพารา RRIM 600	91.64	28	2,718	84.23	76.17	841.84	9.56	0.34
9	2519	2531	ยางพารา RRIM 600	18.76	29	453	79.89	41.45	157.90	13.10	0.45
10	2519	2533	ยางพารา RRIM 600	497.07	27	15,662	74.73	73.50	12,261.81	25.26	0.94
11	2519	2535	ยางพารา RRIM 600	361.79	25	8,082	65.65	63.79	2,309.38	8.06	0.32
12	2518	2531	ยางพารา RRIM 600	360.88	29	9,280	63.57	59.46	2,976.49	8.85	0.31
13	2518	2532	ยางพารา RRIM 600	469.04	28	9,171	55.08	51.48	2,961.22	7.62	0.27
14	2518	2535	ยางพารา RRIM 600	142.27	25	3,940	70.94	70.85	1,201.86	8.57	0.34
15	2519	2530	ยางพารา RRIM 600	72.99	30	1,730	82.58	80.38	483.44	12.51	0.42
16	2520	2531	ยางพารา RRIM 600	292.36	29	4,532	79.84	79.03	1,404.90	5.29	0.18
17	2520	2548	ยางพารา RRIM 600	254.07	12	12,029	80.12	79.82	3,472.02	13.75	1.15
18	2520	2547	ยางพารา RRIM 600	451.38	13	14,589	88.14	87.86	4,112.99	10.08	0.78
19	2520	2530	ยางพารา RRIM 600	146.46	30	3,811	66.72	62.71	1,193.50	12.72	0.42
20	2520	2534	ยางพารา RRIM 600	163.16	26	3,124	74.99	69.49	973.57	6.84	0.26